



Ikt. sz.: NEB-41/9-2/2020.

NEB-4/2020. sz. ülés
(NEB-37/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2020. április 28-án, kedden, 13 óra 20 perckor
az Országház Széll Kálmán termében (főemelet 64.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>A határozatképesség megállapítása</i>	5
<i>A napirend elfogadása</i>	5
<i>A kulturális intézményekben foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyának átalakulásáról, valamint egyes kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/10098. szám) (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján) (Vitához kapcsolódó bizottság)</i>	5
<i>Határozathozatalok</i>	8
<i>A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/...) (Döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról)</i>	8
<i>Dr. Fürjes Zoltán hozzászólása</i>	9
<i>Kérdések, hozzászólások, válaszok</i>	10
<i>Határozathozatalok</i>	14
<i>A 2021. évi központi költségvetési nemzetiségi igények megvitatása</i>	15
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	18
<i>Egyebek</i>	27
<i>Az ülés berekesztése</i>	30

Napirendi javaslat

1. A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/...)
(Döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról)
2. A kulturális intézményekben foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyának átalakulásáról, valamint egyes kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/10098. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
3. A 2021. évi központi költségvetési nemzetiségi igények megvitatása
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Ritter Imre** nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke

Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke
Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke

Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószóló
Rónayné Slaba Ewa Maria dr. lengyel nemzetiségi szószóló
Szolga József horvát nemzetiségi szószóló
Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószóló
Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott

Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószólónak
Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló Szolga József horvát nemzetiségi szószólónak
Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló Rónayné Slaba Ewa Maria dr. lengyel nemzetiségi szószólónak
Dr. Serkisian Szeván Simon örmény nemzetiségi szószóló Farkas Félix roma nemzetiségi szószólónak
Sianos Tamás görög nemzetiségi szószóló Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószólónak

A bizottság titkársága részéről

Dr. Arczt Ilona, a Bizottsági Főosztály munkatársa

Meghívottak

Fekete Péter, az Emberi Erőforrások Minisztériuma kultúráért felelős államtitkára
Dr. Fürjes Zoltán, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára
Tircsi Richárd, a Miniszterelnökség főosztályvezetője
Dr. Gábrriel Zsanett (Miniszterelnökség)

(Az ülés kezdetének időpontja: 13 óra 20 perc)

Elnöki bevezető

RITTER IMRE nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Schönen guten Tag! Sehr geehrte Damen und Herren! Jó napot kívánok, hölgyeim és uraim! A Magyarországi nemzetiségek bizottsága ülését megnyitom. Tisztelettel köszöntöm az 1. napirendhez érkezett - majd később kiderül, hogy miért - Fekete Péter államtitkár urat és kollégáját, illetve köszöntöm dr. Fürjes Zoltán helyettes államtitkár urat és kollégáit.

A határozatképeség megállapítása

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a bizottság határozatképes, 8 fő bizottsági tag személyesen van jelen. Sianos Tamás görög nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószólót, dr. Serkisian Szervác Simon örmény nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Farkas Félix roma nemzetiségi szószólót, Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg dr. Rónayné Slaba Ewa Maria lengyel nemzetiségi szószólót, Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Szolga József horvát nemzetiségi szószólót, végül Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószólót, így 13 szavazattal kezdjük meg a munkánkat.

A napirend elfogadása

Tájékoztatom a megjelenteket, hogy a járványügyi helyzetre való tekintettel a bizottsági ülések lehetőség szerinti papírmentes lefolytatása érdekében a korábban már kiküldött háttéranyagokat az ülésen nem osztottuk ki. Az előzetesen kiküldött, majd tegnap módosított napirendhez képest egy sorrendcserét javasolok, nevezetesen az 1. és a 2. napirendi pont cseréjét. A tegnap módosított napirendet azért küldtük ki, mert akkor még úgy volt, hogy Soltész Miklós államtitkár úr is jönne a napirend tárgyalására, és egyéb tájékoztatót is tartana, neki azonban vidékre kellett mennie. Fekete államtitkár úr korábban jelezte, hogy neki kötött az ideje délután, ezért javasolnám, hogy a két napirendi pontot cseréljük fel. Kérdezem, hogy ezzel kapcsolatban van-e valakinek észrevétele vagy megjegyzése. *(Nincs jelentkező.)*

Ha nincs, akkor felteszem szavazásra előbb a módosítást. Aki elfogadja az első két napirendi pont sorrendjének a cseréjét, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy 13 igen szavazattal egyhangúlag elfogadtuk.

Aki az így módosított napirenddel egyetért, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. A bizottság 13 igen szavazattal egyhangúlag elfogadta.

A kulturális intézményekben foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyának átalakulásáról, valamint egyes kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/10098. szám) (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján) (Vitához kapcsolódó bizottság)

Az 1. napirendi pont a kulturális intézményekben foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyának átalakulásáról, valamint egyes kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló T/10098. számon benyújtott törvényjavaslat, melynek az egészére, azaz az 1-52. § és az 1. számú melléklet tekintetében folytatjuk le a

részletes vitát. Köszöntöm még egyszer Fekete Péter államtitkár urat az előterjesztő képviselőjében.

Javasolom a bizottság tagjainak, hogy a részletes vitát két szakaszban folytassuk le. A részletes vita első szakaszában meg kell állapítanunk, hogy a törvényjavaslat megfelel-e a házszabályi rendelkezések 44. § (1) bekezdésének. Megadom a szót államtitkár úrnak, ha ezzel kapcsolatban nyilatkozni kíván.

FEKETE PÉTER államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Legelőször is elnézésüket kell kérnem, amiért késve értem a bizottsági ülésre. A Kulturális bizottság ülésén ültem, és ezért volt a késlekedés. Köszönöm szépen a türelmüket. A benyújtott törvénymódosítással kapcsolatban ezen a szinten hozzáfűznivalóm nincsen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy kíván-e valaki hozzászólni. *(Nincs jelentkező.)*

Ha nem, akkor felteszem szavazásra. Aki egyetért azzal, hogy a törvényjavaslat megfelel a házszabályi rendelkezések 44. § (1) bekezdésének, kérem, hogy kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. A bizottság 13 igen szavazattal egyhangúlag elfogadta. Ezzel a vita első szakaszát lezárom.

Áttérünk a második szakaszra, amelyben állást foglalhatunk a képviselő által benyújtott módosító indítványokról, illetve dönthetünk saját módosító szándék benyújtásáról. Ehhez a törvényjavaslatához három képviselői módosító indítvány érkezett. A bizottság az eddigi gyakorlatban a képviselői módosító javaslatokról nem foglalt állást. Javasolom, hogy most is ezt tegyünk, amennyiben nincs más észrevétel, vagy javaslat.

Lehetőség van saját módosítási szándék benyújtására. Erre vonatkozóan a bizottság részéről eddig nem volt javaslat. Itt egy érdekes helyzet alakult ki, mivel a T/10098. számú törvényjavaslat a kulturális intézményekben foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyának átalakulása miatt részükre a 2011. évi CVXXIX., a nemzetiségek jogairól szóló törvény 81. § (2) bekezdésének a módosítását tette szükségessé, a nemzetiségi önkormányzatok nemzetiségi intézményekkel kapcsolatos egyetértési jogának a szabályozását, illetve módosítását. Ezt az elmúlt héten az EMMI Köznevelési államtitkárságával és a Miniszterelnökséggel is egyeztetve a kulturális államtitkársággal is péntek délután egyetértésre jutottunk. Amennyiben a Nek-törvény 81. § (2) bekezdése helyébe az a szabályozás lép, hogy „A nemzetiségi intézmények esetében: a) a közalkalmazotti jogviszonyról szóló törvény hatálya alá tartozó vezetőinek megbízására (vezetői megbízás visszavonására), b) a munka törvénykönyvéről szóló törvény hatálya alá tartozó vezető állású munkavállalói munkaszerződésének megkötéséhez (megszüntetéséhez) - ha nem az adott nemzetiség önkormányzata gyakorolja a megbízási, illetve munkáltatói jogot -, valamint a nemzetiséghez tartozók oktatási és kulturális öngazdálkodására is kiterjedő fenntartói döntés meghozatalára csak az adott nemzetiség önkormányzata egyetértésével, egyházi köznevelési intézmény vagy egyházi felsőoktatási intézmény esetében az adott nemzetiség önkormányzata véleményének kikérésével kerülhet sor. Érintett települési nemzetiségi önkormányzat hiányában az érintett területi, ennek hiányában az országos önkormányzat, ennek hiányában az adott nemzetiség helyi egyesületeinek véleményét ki kell kérni.” Ez a módosítás így szerepel a 2. napirendi pontban szereplő Nek.-re vonatkozó törvénymódosító csomagban. Azt gondolom, ami módosítás szükséges volt, ezzel a részünkről megvolt. Kérdezem a bizottságunk tagjait, hogy kíván-e valaki ebben a szakaszban észrevételt, véleményt, javaslatot tenni. *(Nincs jelentkező.)*

Ha nem, akkor csak egy dolgot szeretnék kiemelni államtitkár úr felé is, hogy a Magyarországi nemzetiségek bizottsága már évek óta szorgalmazta, hogy egységesen a munka törvénykönyve alá kerüljenek a nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott kulturális intézmények munkatársai. Nyilván a nem nemzetiségi fenntartású kulturális, de nemzetiségi tevékenységet is végző intézményekre ezt nem kezdeményezhettük, olyannyira, hogy még tavaly ősszel a Nek-törvénybe bele is tettünk egyetértéssel egy kiegészítést, hogy a nemzetiségi önkormányzat által fenntartott nemzetiségi kulturális és tudományos intézmények foglalkoztatottjainak jogviszonyára a munka törvénykönyvről szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. Tehát számunkra a dolognak ez a része, azt gondolom, teljesen rendben van.

Ami számunkra nehézséget vagy problémát okoz, az elsősorban a 6 százalékos bérfeljesztés 2020. évi hatásának a pénzügyi fedezete, illetve nyilván a 2021. évi költségvetési törvényben ennek a biztosítása, hiszen az országos nemzetiségi önkormányzatoknak nincs saját bevétele, amelyből ezt fedezni tudják, de ez nem a kulturális törvény módosítása, hanem a költségvetési törvény módosítása. Amennyiben nincs a bizottság részéről észrevétel vagy vélemény, és államtitkár úr hozzá kíván szólni, akkor átadnám a szót.

FEKETE PÉTER államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Egyrészt a módosító javaslatokat befogadjuk, és természetesen támogatjuk. Köszönjük a konstruktív hozzáállást ehhez a törvényhez. Kérem, engedjék meg, hogy csak két mondatban, vagy öt mondatban összefoglaljam, hogy mintegy másfél éves előkészítő folyamat következő fázisához értünk. A kulturális élet területén dolgozó intézményvezetőink kezdeményezték régóta, hogy azt a fajta kötöttséget, amelyet a közalkalmazotti jogviszony és a közalkalmazotti bértábla nehézségként az intézmények működéséhez állít, valamilyen módon vezessük ki, módosítsuk. Ez onnan eredeztethető, hogy a gt.-vé vált intézményekben sokkal hatékonyabb és sokkal felszabadultabb működés és gazdálkodás tudott folyni az elmúlt időszakban, és azok az intézményvezetők, akik ezt tapasztalták, jó példával tudtak elöl járni, és el tudták mondani, fel tudták mutatni, hogy mennyivel jobb így a működés.

A másik oldala az, hogy azok a forrásnövelések, amelyek tekintetében bízunk benne, hogy a 2020-as esztendőben is megvalósulnak még a 6 százalékon túlmenően, a leghatékonyabban akkor tudnak felhasználásra kerülni az egyes kulturális intézményekben, ha a versenyképesség elvét figyelembe véve az intézményvezetők szabadon dönthetnek a legjobb munkavállalók és a legjobb, a leghatékonyabb munkát végző dolgozók jobb javadalmazása ügyében. Magyarország kulturális kormánya eddig is mindent megtett annak érdekében, hogy a nemzetiségi kultúrák megfelelő szinten kerüljenek ápolásra. Én magam, aki az előadó-művészet területéről jöttem, biztosíthatom önöket, hogy azok a színházak, azok a kulturális intézmények, melyeket akár önök, akár az önök nemzetiségéhez tartozó civil szervezetek működtetnek, megfelelő módon támogatva lesznek, és külön oda fogok rá figyelni a következő időszakban. Köszönöm a segítő együttműködésüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy a bizottság nem foglalt állást képviselői módosító javaslatról, további módosító szándékot sem fogalmazott meg, ezért a bizottság részletes vitát lezáró módosító javaslatot nem nyújt be.

Javaslom, hogy zárjuk le a részletes vita második szakaszát, ezzel együtt a részletes vitát. Aki ezzel egyetért, kérem, kézfeltartással jelezze! (Szavazás.) Köszönöm szépen. A bizottság 13 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül egyhangúlag elfogadta.

Határozathozatalok

Javaslom, hogy a részletes vitáról szóló jelentést fogadjuk el. Ennek megfelelően kérdezem a bizottságot, hogy elfogadja-e a részletes vitáról szóló jelentést, valamint felhatalmazza-e a bizottság elnökét arra, hogy gondoskodjon a bizottság döntéseit összefoglaló dokumentumok benyújtásáról. Aki ezzel egyetért, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* A bizottság 13 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül egyhangúlag elfogadta.

A bizottsági vélemény előadójának megválasztása következik. A törvényjavaslat általános vitájában Kissné Köles Erika szlovén szószólót kérte fel a bizottság. A bizottsági vélemény előadójának a következő parlamenti vitaszakaszban ismét Kissné Köles Erika szlovén szószólót, a NEB Köznevelési, kulturális és egyházügyi albizottságának elnökét javaslom. Kérdezem, hogy van-e a bizottság részéről más javaslat vagy észrevétel. *(Nincs jelentkező.)*

Ha nincs, akkor felteszem szavazásra. Aki ezzel egyetért, kérem, kézfeltartással szavazzon! *(Szavazás.)* Köszönöm. A bizottság 13 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül egyhangúlag elfogadta.

A bizottsági vélemény előadója a következő plenáris vitaszakaszban 6 percben szólhat fel. Gondolom, a csütörtöki házbizottsági ülés után lesz majd meg, hogy melyik napon és melyik időszakban.

Ezzel megköszöném államtitkár úrnak a részvételt, és nem fenyegetésként, de mondanám, hogy az elmúlt időszakban elsősorban a köznevelési kérdésekre próbáltunk koncentrálni jó okkal, mert enélkül nincs jövőnk, de nagyon sok megoldandó, a továbblépéshez szükséges feladat lesz, van kulturális területen is, ezért a következő időszakban szeretnénk majd többet zavarni ez ügyben, és kérem ehhez a segítségét előre is. *(Fekete Péter: Köszönöm szépen.)* Köszönöm szépen. *(Fekete Péter távozik a bizottsági ülésről.)* Az 1. napirendi pontot ezzel lezárom.

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/...) (Döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról)

A 2. napirendi pont a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról szóló indítvány benyújtása. Tisztelettel köszöntöm dr. Fürjes Zoltán helyettes államtitkár urat, Tirsi Richárd főosztályvezető urat és Gábrriel Zsanett asszonyt a Miniszterelnökségről. Elnézést kérek, hogy kétszer oda-vissza cseréltük a napirendet, és pont így húzódott el, de jó szándékkal és a helyettes államtitkár úr felvetésére tettük. Bízom benne, hogy ezt elnézi nekünk. A törvényjavaslat legvégső, a kodifikáció és a nyelvi korrektúra utáni verzióját még az ülés előtt kiküldtük, de mivel ezt nyilván nem kaphatta meg mindenki, ezért ezt kiosztottuk mindenkinek.

Szeretném nagyon röviden mondani, hogy a korábban, az elmúlt héten a bizottság által megtárgyalt anyagot múlt héten kiküldtük minden frakciónak, illetve minden független képviselőnek is, és akitől erre észrevétel érkezett, azt figyelembe vettük. A nemzetiségi bizottság részéről négy módosító indítvány érkezett, egyrészt Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószóló részéről, aki érdemben négy észrevételt tett. Ebből kettő átvezetésre került az anyagban, kettő nem, mert vagy nem került korábban elfogadásra, vagy nem olyan súlyú volt. Erről előzetesen a szószóló úrral is beszéltünk már. A Roma Önkormányzattól, illetve alelnök úrtól érkezett április 24-én egy 10 pontból álló javaslat. Ezt akkor rögtön átküldtem a Miniszterelnökségre, illetve átnéztük. Ebből egy pont, az 5. pont került bele az anyagba, a többi tekintetében vagy a tárcaközi egyeztetéseken nem volt egyetértés, vagy a Miniszterelnökség is úgy tartotta, hogy most már nem indokolt a változtatás. Az Országos Görög Önkormányzatnak volt egy módosító indítványa a kiegészítő nemzetiségi óvodai

nevelésre vonatkozóan. Ez a 15. §-ba belekerült, illetve a köznevelési törvényben a kötelező feladatok felsorolásánál kell majd egy kiegészítést csinálni, de nem a NKR-részen. Végül, tegnap este a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata küldött egy észrevételt, amit alapvetően rendben találtam. Ma reggel még egyeztettem velük. Ez a négy írásos észrevétel érkezett a törvényjavaslattal kapcsolatban. Akkor most átadnám helyettes államtitkár úrnak a szót. Köszönöm szépen.

Dr. Fürjes Zoltán hozzászólása

DR. FÜRJES ZOLTÁN helyettes államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Nem először ülünk le erről a témáról beszélgetni többükkel, hiszen ahhoz, hogy most a nemzetiségi bizottság a nemzetiségi törvény módosításáról szóló törvényjavaslatról tárgyalhasson, komoly munkára volt szükség, amely 2019 nyarán kezdődött meg egy közös munkacsoport felállításával, a nemzetiségi bizottság, az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége, illetve a kormány delegáltjainak a részvételével. Ennek a munkának, azt gondolom, joggal mondhatjuk együtt, a gyümölcse az a törvényjavaslat, amit most a bizottság a napirendjére vehetett, amely törvényjavaslat, talán nem tévedek, ha azt mondom, hogy a 2011-es törvény megszületése óta a legnagyobb volumenű módosítás a nemzetiségi törvény tekintetében. Ha 30 évre tekintünk vissza, akkor talán ez a volumen relatívnak tűnik, de ez azért lehet, mert az idő előrehaladtával egyre konszolidáltabbak a nemzetiségi életviszonyok és az ezen életviszonyokra vonatkozó jogszabályi környezet. Így egyre inkább csak finomhangolásra van szükség, és ez így van jól. Most egy ilyen finomhangolást hajtottunk végre.

Én mindenkinek szeretném megköszönni ebben az együttműködésben úgy a nemzetiségi oldalról, mint a kormányzati oldalról. Azt gondolom, hogy erre a törvényjavaslatra büszkék lehetünk, bátran adhatjuk hozzá a nevünket. Nem beszéltem meg vele előzetesen, de egy személyt mindenképpen szeretnék kiemelni a munkatársaim közül, Gábrriel Zsanettet, akinek elévülhetetlen érdemei vannak abban, hogy ez a folyamat, a munkacsoport tevékenysége mindvégig jól látható mederben haladt, és nem vesztettük el a fonalat, úgyhogy én ezt ezúton is köszönöm.

Nem bocsátkoznék bele a részletekbe, mert egyrészt együtt alkottuk meg ezt a javaslatot, másrészt - ahogy erre elnök úr is utalt - a javaslat több körben kiküldésre került, illetve megvolt a szószólóknak, az országos nemzetiségi önkormányzatoknak a lehetőségük arra, hogy ehhez észrevételeket fűzzenek. A kormányzat is lefolytatta a maga oldalán a javaslat vizsgálatát, és meg is született a tegnapi napon ehhez a tartalomhoz a kormányzati támogatás. Én ezt tudom tolmácsolni, hogy a törvényjavaslat ilyen tartalommal való előterjesztését a kormány támogatja.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy kinek van észrevétele vagy hozzászólása, de mielőtt hozzászólnának, annyit szeretnék mondani, hogy ami most itt ki lett osztva, abban a tegnapi estihez képest semmilyen érdemi változás nem történt, kizárólag elírások, kodifikációs, helyesírási és egyéb módosítások voltak majdnem egészen az utolsó pillanatig. Remélem, hogy minden ilyen sikerült korrigálni. A tegnapi esti változatban pedig a korábbi változathoz, a múlt péntekihez képest a 14. § újonnan megalakuló nemzetiségi önkormányzati választásra vonatkozó része, illetve ennek az indoklása bővült és változott egy kicsit. Sehol máshol semmilyen tartalmi változás nem történt. Ezek után kérdezem a bizottság tagjait, hogy ki kíván szólni. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika szlovén szószólónak adom meg a szót.

Kérdések, hozzászólások, válaszok

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm az előterjesztő részéről megjelent helyettes államtitkár urat és munkatársait, illetve a bizottságunk valamennyi tagját és munkatársait. Én nem küldtem be észrevételt írásban. A ma délelőtti átbogarászás mentén jutottam el egy olyan kérdésig, amely a törvényjavaslat 8. §-ában a nemzetiségek jogairól szóló törvény 24. §-a módosításait tartalmazza, két bekezdést érintve. Az én kérdésem az, hogy a nemzetiségi önkormányzat által fenntartott szakképző intézményekben történő foglalkoztatásra vonatkozóan sehol nincsen a törvényben semmi - tudom, hogy ebből nagyon kevés van -, nem kellene-e ezzel a kérdéssel nekünk foglalkozni. Azt is tudom, hogy a szakképző intézmények nem az EMMI-hez tartoznak satöbbi, ennek ellenére a kérdést fenntartom. Konkrétan a jogállásuk a közalkalmazotti jogállás helyett pillanatnyilag a munka törvénykönyv szerinti jogállásba sorolt, ennek az átalakulása ugyan még nem zajlott le, de kérdezem, hogy nem kellene-e esetleg itt ezzel a kérdéssel foglalkoznunk.

Lenne egy észrevételem, ez pedig az, hogy a törvényjavaslat 30. §-a 3/a bekezdésben egy elírás van még mindig, mulasztásról való "tudományszerzésről" van szó benne. Nekem 8:42-es anyag van kinyomtatva.

ELNÖK: A most kiküldöttben ez elvileg javítva van. *(Dr. Arczt Ilona: Jeleztük Anitának, de már nem tudtuk visszaellenőrizni.)* Ez pontosan melyik paragrafus?

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Ez a 30. § - mindjárt nézem a legutóbbit, amit ti nyomtattatok ki -, "tudományszerzés" van még ott is, de tudomászerzésről van szó.

ELNÖK: Ezt észrevettük, jeleztük, de ezek szerint nem lett kijavítva. Akkor ezt megnézzük.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Egyébként pedig köszönöm természetesen a magam nevében is mindenkinek a munkáját, aki ebben részt vett. Pontosán tudom, hogy egy törvény sosem lesz tökéletes, de bízunk benne, hogy a nemzetiségek jól létét és a nemzetiségi szervezetek működését jól szolgálják azok a módosítások, amelyek ebbe a törvénybe bekerültek, illetve abban is bízom, hogy ha valamiről kiderül, hogy működésképtelen, akkor lesz alkalmunk módosítani a jövőben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További észrevétel vagy vélemény van-e? *(Jelzésre:)* Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószóló!

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm a megjelenteket, a vendégeinket és a bizottság tagjait. Mindenekelőtt szeretnék gratulálni ehhez a munkához én is. Nagy munka volt! Azt nem mondom, hogy elégedettek vagyunk minden viszonylatban ezzel a jogszabállyal, de az is tény - ezt annak idején Heinek Ottó elnök úr mondta -, hogy aki nemzetiségiként elégedett, az már asszimilálódott. Tehát ehhez tartjuk magunkat. Mindenesetre a jelenlegi helyzetben ez volt talán az adott körülmények között kihozható módosítás, amit most itt be fogunk terjeszteni.

Két dologhoz szólnék még hozzá a legutolsó anyaggal kapcsolatban. Az 5. §-ban kicsit halmozásnak érzem a megfogalmazást, amikor azt mondjuk, hogy tanácskozási

jogú állandó meghívottként joga van hozzászólni. A két dolog ugyanazt jelenti. A tanácskozási joggal meghívottnak joga van hozzászólni. Tudom, hogy miért került bele, de mondom, ez így egy kicsit nekem szemet szúrt.

Még egy megjegyzésem van. Az utolsó változás, amit elnök úr említett, az a bizonyos 14. §, ahol felsoroljuk az újonnan alakuló nemzetiségi önkormányzatok tekintetében a választások kiírásának a feltételeit. Nyilván értem a szándékot. Ezzel nekem nincs problémám, hogy olyan településen jöjjenek létre önkormányzatok, ahol valóban ennek van jogosultsága. Az országos önkormányzatra toljuk egy kicsit a felelősséget ebben a dologban azzal, hogy bevonjuk a Tudományos Akadémiát. Ez nyilván a korábbi tapasztalatok alapján került bele, amikor a horvát-bunyevác ügyben történt meg a tudományos akadémiai állásfoglalás kikérése. Nem kritizálni akarnám ezt a dolgot, csak valószínűleg lesznek ezzel együtt is olyan települések, ahol eddig nem volt önkormányzat, és most a népszámlálást követően adott esetben lehet ilyen kezdeményezés. Jó néhány olyan szerb településről tudunk konkrétan - most éppen szerb szószólói mivoltomban szólok meg -, ahol szerb templom és szerb egyházi közösség - úgy, ahogy - még valamilyen szinten létezik, de nem volt olyan erős önszerveződési igény, hogy önkormányzatot alakítsanak. Most kiderül esetleg a népszámlálás alapján, hogy a körülöttük lévő településekről betelepült még néhány család, elképzelhető, hogy lesznek ilyen önkormányzati kezdeményezések, de ezt kezeli ez az ügy. Én igazából ennyit szerettem volna hozzáfűzni, és köszönöm a megfeszített munkát. Zsanett tényleg sokat dolgozott rajta, úgyhogy ezt mindenképpen el kell ismernünk.

Még egy dolog. Elkezdünk a mi saját munkacsoportokon belül is törvényt módosítani annak idején. Vélhetően ez nem fog abbamaradni, de amikor leragadtunk annál, hogy valószínűleg a gazdálkodási szabályokkal kellene valamit kezdeni, azzal igazából elkezdődött egyfajta egyezkedés, de aztán végül nem jutottunk egyről a kettőre. Nem tartom kizártnak, hogy még a cikluson belül megpróbálunk kezdeményezni majd egy módosítást, amely szerintem és valószínűleg a munkacsoportunk tagjainak többsége szerint is vélhetően inkább csak a gazdálkodási szabályokra fog vonatkozni, bár ott is nagyon nehéz úgy megfogalmazni, hogy ne csak azt mondjuk, hogy legyen könnyebb elszámolni. Tehát ennél azért többet kell ebben a dologban mondani, és ez egy nagyon nehezen megfogalmazható történet. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szolga József horvát nemzetiségi szószóló!

SZOLGA JÓZSEF horvát nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Köszöntöm az államtitkárság tagjait és a megjelent vendégeket. A nemzetiségi bizottság részéről én is részese lehettem ennek az összeállításnak valamilyen szinten. Hosszasan egyeztettünk, és nem minden esetben egyezett a véleményünk, de végül is kikristályosodott egy anyag, amellyel kapcsolatban van egy-két észrevételem. Csatlakoznék ahhoz, amit a szlovák kolléga mondott. Ha egyszer kijelentjük a nemzetiségek jogairól törvényben, hogy mindenkinek joga van megvallani saját identitását, és statisztikai adatgyűjtés céljából ezt a népszámláláskor megteheti, és ebből származtatjuk az önkormányzatiság jogát, akkor egy kis koherenciazavar van, hogy megpróbáljuk később felülírni azt, hogy ha egy adott közösségen belül valaki nemzetiségi közösséghez valónak vallotta magát, és elérték a 25 főt, akkor még próbálkozunk. Megértem, hogy mi a konkrét cél, csak itt egy kis koherenciazavart vélek felfedezni. Nem hiszem, hogy az országos önkormányzatnak - amely valamilyen szinten politikai szervezet, most civil szervezetekről beszélek, azok listájából tevődött

össze - kell döntenie egy közösség öngazgatásáról a jövőben. Ez biztos, hogy politikai támogatást fog eredményezni.

Amit valóban hiányolok a jelenlegi törvényben, hogy tényleg nem nyúltunk hozzá a gazdasági részhez, a gazdasági alapokhoz. Láttuk az elmúlt időben, hogy a feladatalapú támogatással, az országos önkormányzatok elszámolásával továbbra is probléma van, és még mindig nem jutottunk annak a végére, hogy a 2020-as felhasználás története hogy fog alakulni. Ezt tekintjük egy első anyagnak, és most essünk túl rajta. Én támogatom, hogy mindenképpen kerüljön benyújtásra, és tényleg ezek a szépészeti és praktikus dolgok kerüljenek be, hogy egyszerűsítsük legalább az önkormányzatok, illetve a települési hivatalok munkáját, és ne álljunk meg. Biztos, hogy mi a munkacsoport részéről tovább kívánunk dolgozni, ha a bizottságunk is úgy érzi, hogy szükség van rá. Próbáljunk meg pontot tenni erre a gazdálkodási anomáliára, ami jelenleg van, és akkor mindnyájan nyugodtan állhatunk fel az asztaltól. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További hozzászólás vagy észrevétel van-e? *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Elnézést kérek, hogy még egyszer szót kérek, de az előbb megfeledeztem a 41. §-ról, amely alapvetően azt határozza meg, hogy kinek mi tartozik a hatáskörébe. Beszél arról egyebek mellett, hogy "a központi költségvetésről szóló törvényben a nemzetiségpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium költségvetési fejezetében megállapított", és felsorolja, hogy mi mindenre terjed ki a hatásköre. Viszont amit én már nagyon régóta mondok - lehet, hogy ebben a törvényben tényleg nem kell megjeleníteni -, az pedig a köznevelési intézményeinket érintő kérdés, hiszen a köznevelési intézmények, amelyek nemzetiségi önkormányzatok fenntartásában vannak, az EMMI fejezetéből a MÁK-on keresztül kapják meg a támogatásukat. Megint kérdés - nyilvánvalóan nem értek ilyen szinten a törvénykezéshez -, hogy ezt nem kellene-e itt megjelenítenünk. Minden egyes költségvetési év tervezésénél teljesen természetes, hogy az EMMI-től érkező normatív támogatásra terveznek az intézményvezetőink, illetve természetesen az őket fenntartó helyi nemzetiségi vagy országos nemzetiségi önkormányzatok, kvázi az EMMI-vel nekünk költségvetési szinten is van kapcsolatunk. A "nekünk" alatt a nemzetiségek egészét értem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha nincs más észrevétel, akkor szeretném tájékoztatni a bizottságot, hogy az ülés előtt Szalayné Sándor Erzsébet nemzetiségekért felelős helyettes ombudsman felhívott, és egyrészt köszönte ő is egyeztetések során történő nagyon célorientált és hatékony munkát. Kiküldtük a bizottsági egyebek napirendhez, hogy két ombudsmani jelentés fejeződött be. Ebből az egyik hosszan tárgyalja a nemzetiségi önkormányzatok egyetértési jogával kapcsolatos 2020. január 1-jei módosítást, illetve a 30+30 nap 30+15 napra való csökkentését. Egyetértett ő is abban, hogy ezt majd mindenképpen nyugodt körülmények között meg kell néznünk, de ezt most már ebbe a módosító csomagba nem tudjuk berakni.

Szeretném a jegyzőkönyv részére is megerősíteni és egyértelművé tenni, hogy ezzel a módosító csomaggal - ahogy a munkacsoport vezetője is mondta - nem zárult le a munkánk. Tehát minden olyan kérdésen, amelyet egyrészt nem tudtunk eljuttatni odáig, hogy egyetértés legyen benne, és ezért levettük, nem került bele a csomagba, tovább fogunk dolgozni, másrészt azért is, ami menetközben felmerült, hogy legyen

egy év, másfél év múlva, ha előbb nem, megint egy jelentősebb csomag. Ezt mindenképpen napirenden tartjuk, és nem tartjuk ezzel lezártnak. A gazdasági kérdéskörben nemcsak az országosoknál, hanem a helyi nemzetiségi önkormányzatoknál is több dolgot újra át kell gondolni. Valószínűnek tartom, hogy a következő jelentős törvénymódosító csomagunk pont a költségvetési törvény és a hozzá kapcsolódó államháztartási törvény nemzetiségekre vonatkozó részének az alapos áttekintése lesz.

Végül szeretném megköszönni én is a NEB-munkacsoport munkáját, segítségét, az ONÖSZ-munkacsoport munkáját, illetve személy szerint is azoknak a munkáját, akik az egész tárcaközi egyeztetésen végig ott voltak. Helyettes államtitkár úr szerényen Zsanettet dicsérte meg, amit csak meg tudok erősíteni és aláhúzni. Azt gondolom, hogy az a 7-8 egyeztetés, amely a tárcaközi megbeszéléseken volt, egyrészt igen maratoni, de nagyon hatékony volt. Köszönöm azért is, mert tudom, hogy az előző komplett törvénymódosító csomag esetén milyen sziszifuszi munka volt az egyes tárcákat összehozni egyeztetésekre, és hogy úgy jöjjenek oda, hogy érdemben állást tudjanak foglalni, ott legyenek, mindegyikről érdemben állást tudjanak foglalni, és hogy milyen mérhetetlen sok idő ment el arra, hogy leültünk két-három tárcával, nem mondtak semmit, legközelebb két-három másik tárca jött, az nem tudott az előzőről, nem egyeztettek, ők nem tudtak. Tehát azt gondolom, a Miniszterelnökség segítsége és közvetlen irányítása, vezetése nélkül nem tudtuk volna mi összehozni ezt a törvénymódosító csomagot mostanra. Úgyhogy ezt köszönöm a bizottság és természetesen a magyarországi országos nemzetiségi önkormányzatok részéről is.

Az észrevételekre nem akarok reagálni, talán annyit, hogy ami a szakképzési kérdés tekintetében a legfontosabb volt, hogy az egyetértési jogot és a döntési jogokat sikerült akkor még egy törvénymódosítással biztosítani. Nem mondom, hogy ezzel mindent lezártunk, de amire akkor lehetőségünk volt, azt akkor még lóhalálában meg tudtuk csinálni.

Ami többször felmerült, az az újonnan alakuló nemzetiségi önkormányzatok kérdése. Az indoklásban lévő nemzetiségi alapítványoknál, egyesületeknél én is először azon gondolkodtam, hogy nem ez a jellemző, de valóban nem életszerű másra kiterjeszteni, mert az nem életszerű, hogy olyan településen 25 év után alakul majd először nemzetiségi önkormányzat, ahol nemzetiségi kulturális intézmény vagy nemzetiségi köznevelési intézmény van vagy egyéb. Tehát nyilván ebből a szempontból csak az egyesület és esetleg a nemzetiségi alapítvány merülhet fel. Meglátjuk, bízunk benne, hogy ez javít majd a helyzeten, és a szándéknak megfelelően egy tisztább helyzetet fog majd jelenteni. Én igazából többet nem is kívánok hozzátenni. Amennyiben államtitkár úr reagálni akar a felvetésekre, akkor átadnám a szót.

DR. FÜRJES ZOLTÁN helyettes államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm, csak néhány mondat erejéig. Fontosnak tartom leszögezni, hogy a munkafolyamat módszerének lényege az volt, hogy együtt alakítottuk ki a tartalmat, együtt döntöttünk arról, hogy mi az, ami most belefér ebbe a törvénymódosításba, és mi az, ami nem. Itt hivatkoznék is a miniszterelnök-helyettes úr hozzászólására - talán pont itt ült, amikor elmondta a januári meghallgatásán -, hogy ő és a kormány is készséggel áll a nemzetiségi igények elé, mögé, mellé, amennyiben valamennyi nemzetiség, vagy legalább a nemzetiségek túlnyomó többségének a támogatását az adott kérdés élvez. Ezt tartottuk szem előtt a törvényjavaslat szövegének a megalkotásakor is. Tehát én azt gondolom, fontos leszögezni még egyszer, hogy a tartalom egy közös munka gyümölcse. Mi azt vállaltuk magunkra, hogy megszövegezzük azt, amit egy hosszú-

hosszú Excel-táblában írtunk le, de abban a formában mégsem lehet az Országgyűlés elé terjeszteni.

A szószóló hölgy és urak részéről érkezett megjegyzésekre annyit hadd reagáljak - anélkül, hogy külön-külön kitérnék -, hogy a szakképzés rendszere újra lett szabályozva, és még mozog, mint egy épület, amelyet éppen átadtak. Idő kell ahhoz, hogy beálljon egy stabil keretbe, mederbe. Vélhetően, ahogy el is hangzott, nincs tökéletes jogszabály, ezt jogászként is ki tudom mondani, és ez természetesen nagy szerencséje a jogásztársadalomnak. Tehát biztosan lesz lehetőség arra, hogy amennyiben erre szükség mutatkozik, akkor ehhez hozzá lehessen nyúlni, finomítani lehessen.

A gazdálkodást érintő kérdések felmerültek a munkacsoport beszélgetései során. Valóban maratoni beszélgetések voltak ezek. Azt kértük az elejétől fogva - és ezt már a '20-as költségvetés tervezése során a Pénzügyminisztérium is kérte -, hogy akkor beszéljünk gazdálkodási szabályok módosításáról, hogy ha arra van konkrét javaslat. A munkacsoport - még egyszer mondom - maratoninak tekinthető munkája folyamán ilyen konkrét javaslat nem érkezett a munkacsoporthoz. Ezzel együtt természetesen jó munkát kívánok a nemzetiségi bizottságon belüli további munkához ezzel kapcsolatban, és amennyiben lesz miről beszélgetni, akkor természetesen már most kifejezem a készségünket arra vonatkozóan, hogy erről beszéljünk. Tulajdonképpen ennyit szerettem volna hozzáfűzni, és még egyszer köszönöm mindenkinek azt a hozzáadott értéket, amellyel hozzájárult ennek a törvényjavaslatnak a megszületéséhez.

ELNÖK: Köszönöm szépen helyettes államtitkár úr hozzászólását és értékelését. Én talán egy dolgot szeretnék még csak a jegyzőkönyv számára rögzíteni, ami a törvényjavaslatban nincs benne, de nagyon részletesen tárgyaltuk sok alkalommal a kormányhivatalokkal, a BM-mel, az IM-mel is, hogy a kormányhivatalok működésének az egységes gyakorlata érdekében, illetve a nemzetiségi önkormányzatok esetleges nem szabályszerű működésével kapcsolatos eljárásokban, illetve akár a támogatások felfüggesztésében, vagy éppen a felfüggesztett támogatás visszavonásában egy egységes protokoll alakuljon ki. Hogy a kormányhivatalok, a minisztériumok, a kincstár, a különböző szervezetek kit értesítenek, ki jár el, milyen határidőkkel, abban maradtunk, hogy amit bele lehetett tenni törvényjavaslatba, mert oda való volt, azt beletettük. Abban maradtunk, hogy egy további egyértelmű egyeztetés lesz a tárcák között, ahol házon belül megcsinálják az egységes protokollt, hogy ugyanazon esetekben két különböző megyei vagy fővárosi kormányhivatalnál ne legyen eltérő eljárás. Tudom, hogy a koronavírus-járvány ezt most kicsit derékba kapta, de szeretném hangsúlyozni, hogy nagyon fontos lenne, és a roma önkormányzatok részéről Langerné Katalin államtitkár-helyettes asszony is külön kérte, hogy ez ügyben szeretné, ha egyértelmű előrelépés lenne. Tehát szeretnénk kérni, hogy a Miniszterelnökség ezt tartsa kézben, és házon belül a tárcák között oldja meg a következő időszakban. Amennyiben nincs további észrevétel vagy hozzászólás, akkor döntenünk kell a benyújtásról. Természetesen köszönöm a megjegyzést. Mi is észrevettük, rögtön javítani fogjuk.

Határozathozatalok

Ha nincs további észrevétel, akkor felteszem szavazásra. Ki az, aki egyetért azzal, hogy a Parlexben benyújtjuk a módosító indítványt? Aki ezzel egyetért, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy 13 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül egyhangúlag elfogadtuk. A bizottság a mai napon tehát benyújtja a törvényjavaslatot.

Dönteni kell a bizottsági előterjesztői képviselet biztosításáról, a felhatalmazásról. Szeretném emlékeztetni a bizottságot a házszabály-módosításkor született új speciális szabályra. A határozati házszabály új 36. § 5/A bekezdése alapján, amennyiben a bizottság az előterjesztő, a bizottság elnöke vagy az általa választott nemzetiségi szószóló mondja a nyitó expozét. Felhívom a figyelmet, hogy a bizottság döntése értelmében az előterjesztői expozé elhangzását követően az általános vitában további hozzászólásra nem lesz lehetőség. Az előzetes egyeztetések alapján - mint bizottsági elnök - képviselném a bizottságot, mint előterjesztő. Egyúttal Paulik Antal szlovák szószóló urat - mint a NEB Nek-munkacsoportjának vezetőjét - előzetesen megkértem, hogy velem együtt a bizottsági, illetve a TAB-ülésen vegyen részt a bizottság képviseletében. Kérdezem, hogy ezzel kapcsolatban van-e valakinek észrevétele, vagy más véleménye. *(Nincs jelentkező.)*

Javaslom, hogy a bizottság egy általános felhatalmazásról döntsön, így nem kell majd valamennyi vitaszakaszban külön dönteni majd a felhatalmazásokról. Konkrétan a bizottság felhatalmazza Ritter Imrét, a bizottság elnökét, hogy a törvényjavaslat tárgyalása során valamennyi vitaszakaszban gyakorolja az előterjesztői jogokat, képviselje a bizottságot az általános vitában, a kijelölt és tárgyaló bizottság részletes vitájában, illetve a TAB ülésén, valamint a plenáris ülésén, és gyakorolja az előterjesztői feladathoz kapcsolódó eljárási cselekményeket.

Kérem, hogy aki ezzel egyetért, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 13 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül egyhangúlag elfogadta, és akkor eszerint fogunk eljárni.

Még egyszer megköszönve mindenkinek, az asztalnál ülőknek, a bizottságunk tagjainak és mindenkinek a munkáját, a napirendi pontot lezárom. Természetesen szívesen látjuk továbbra is a vendégeinket, de ha a további napirendi pontok tárgyalásán nem maradnak, akkor köszönöm szépen, és szép napot kívánok még egyszer a továbbiakban is. *(Dr. Fürjes Zoltán, Tircsi Richárd és dr. Gábrriel Zsanett távoznak a bizottsági ülésről.)*

A 2021. évi központi költségvetési nemzetiségi igények megvitatása

A 3. napirendi pont a 2021. évi központi költségvetési törvény nemzetiségi igényeinek megvitatása. A 2021. évi központi költségvetési törvény előkészítését a korábbiakban megkezdttük. Utána úgy nézett ki egy ideig, hogy a törvényjavaslat benyújtása és megvitatása át fog kerülni az őszi időszakra. Múlt héten tudtam meg és vált bizonyossá, hogy május 19-én a kormány be kívánja nyújtani a törvényjavaslatot, ezért amit március elején egyszer kiküldtünk az országos nemzetiségi önkormányzatokra, a médiára, illetve az országos nemzetiségi önkormányzatokra és a fenntartott intézményekre vonatkozóan, a tavalyi, a 2020-as költségvetési törvényhez kidolgozott anyagot, ezt haladéktalanul kiküldtem, de abban a két összesítő anyagban volt egy-egy számszaki hiba. A mai ülésen a 14 oldalon keresztül összeállított anyagot papíron most mindenkinek kiosztottuk. Ennek az anyagnak a jobb oldali részén mindenki láthatja összesítve, hogy a 14 oldalnyi részletező anyag alapján az egyes országos nemzetiségi önkormányzatoknak a 2020. évi előirányzathoz képest mennyi lenne a 2021. évi támogatásnövekedésük és ezzel a '21. évi támogatási igény millió forintban, illetve százalékosan is.

Tudom, hogy felmerült egy hónappal ezelőtt is, és most, a bizottsági ülés előtt is a bizottság egyes tagjai részéről is, hogy a koronavírus-helyzetre való tekintettel nem biztos, hogy ezzel most nekünk foglalkozni kéne, és hogy ez etikus-e, és milyen a kulcsíne. Tegnap államtitkár úrral is beszéltem, illetve a miniszterelnök-helyettes úrral is beszéltem. Mindkettőjükkel abban maradtam, azt kérték, hogy természetesen mi a saját igényeinek dolgozzuk ki. Nyilván az idő meg a lehetőségeink miatt is ezek

nagy bizonyossággal lényegesen alacsonyabb mértékűek lesznek, mint az előző években, de ha valaki körbenéz, akkor azt látja, hogy a különböző szervezetek, szakszervezetek, kamarák, érdekvédelmi szervezetek, csoportosulások 95 százaléka mást se csinál, mint minden rendelkezésére álló lehetőséggel, lobbilehetőséggel megpróbálja a vészhelyzetben hozott intézkedések és a hosszú távú intézkedések tekintetében is a legjobb pozíciót és lehetőséget biztosítani a maga részére. Azt gondolom, hogy ez egy természetes dolog, mint ahogy a kormány is egyébként mindenkitől azt is várja, hogy mutassák be, hogy mik a legnagyobb problémák, mikben kell és tud segíteni, hogy ennek alapján közösen a legjobban jöjjön ki az egészből. Mindenkinek tiszteletben tartva a véleményét, azt gondolom, nekünk az a dolgunk, azért vagyunk itt, ezért küldtek az országos nemzetiségi önkormányzatok is, hogy igenis amennyiben lesz lehetőség a 2021-es költségvetési törvényről bármilyen emelésre, akkor nekünk erre legyen előkészített anyagunk, és ilyen igénnyel fel tudjunk lépni. Az, hogy mi előkészítünk és elfogadunk dolgokat, természetesen nem jelenti azt, és nem garancia arra, hogy akár egyetlen forint emelést is fogunk kapni, vagy hogy ennek melyik részét és hogyan fogja majd priorizálni a kormány, illetve a parlament az elfogadásnál.

Amit én javasolnék, és azt gondolom, járható út, az a következő. A tavaly már egyszer elfogadott és benyújtott javaslatból - végül az 5,5 milliárdra vonatkozót nyújtottuk be - 3,5 milliárd került elfogadásra, többek között az országosokra vonatkozóan, a most előttünk lévő anyag és összesítés nem. Ugyanakkor mivel az országosoknál három éve nem volt emelés, azt gondolom hogy ezt első prioritásként kell kezelnünk, és amennyiben el tudunk érni emelést, ezt meg kell tennünk.

A másik lényeges dolog: a kulturális törvény módosítása miatt a kulturális intézmények munkatársainál november 1-jével 6 százalékos bérfelzárkózást kell visszamenőleg, tehát egész évre biztosítani. Amint a kulturális törvény kijött, és tudottá vált, hogy a költségvetési törvény tavasszal kerül elfogadásra, azonnal kiküldtem minden országos önkormányzatnak. Április 30-ára, csütörtökre kértem be az adatokat, tehát bízom benne, hogy csütörtökön, pénteken ezt pontosan, számszerűen meg tudjuk mondani. Majd ezzel kapcsolatban kérném, hogy a bizottsági ülés után öt percre maradjunk itt, mert lenne két-három dolog, amit a bizottsági ülés után informálisan szeretnék majd megbeszélni.

A harmadik az, hogy ennek a 6 százaléknak van egy 2020-as vonzata is, amit majd nyilván egyedi döntéssel meg kell néznünk. Államtitkár úrnak tegnap jeleztem, hogy ha tudjuk az összeget, hogy tudjuk megoldani. Van egy 2021-es terjesztendő, hiszen ha ez a béremelés megtörténik, akkor nemcsak idén, hanem jövőre is, a következő években is szükséges ennek a fedezete. Ez lenne a másik téma, amit fontosnak tartok.

A negyedik téma, amire még nincsen olyan anyag, amit mindenkinek ki tudnék küldeni, hogy a nappali rendszerű iskolai oktatásnál a tankönyvek elvileg ingyenesek, ugyanakkor olyan normatívák vannak berakva különböző osztályonként, amelyekből a nemzetiségi tankönyvellátást nem lehet biztosítani. Ugyanabban az évben az ugyanolyan összegek azért sem jók, mert állandó használat esetén a négyévenként cserélendő könyvek költségei miatt négyévente van egy nagyon jelentős többletköltségük. Tehát nem lehet minden évben ugyanannyit betenni, hiszen az egyik évben négyszer annyi összegért veszi meg, mint a további években. Kértem az ONÖSZ-t, hogy valamennyi nemzetiségre nézve rövid úton nézzék meg, és tegyenek egy javaslatot, hogy hogyan tudjuk módosítani, mert a költségvetési törvénybe kell ezt beletennünk. Ezenkívül nem jelentős, de ezt is össze fogom állítani - valószínűleg 100-150 millió -, hogy a nemzetiségi pedagógushallgatói ösztöndíj a 2020-2021-es

évre a 2020-as költségvetési törvényben biztosítva van. Itt csak a hallgatók létszámnövekedése miatt kell kisebb korrekciót csinálnunk.

Ez a négy dolog az, ami hétvégéig összeállítható. Jövő héten akár egy újabb bizottsági ülés során erről tudunk is dönteni, illetve el tudjuk küldeni előzetesen az államtitkárságra, a miniszterelnök-helyettes úrnak is, hogy megnézzék, és ha és amennyiben úgy alakul, hogy ne adj' isten, még további keret vagy további emelés is lehet, nyilvánvalóan jönnének a beruházási és felújítási igények részben az országos nemzetiségi önkormányzatok részéről, részben pedig a helyi nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott intézmények részéről. Ezt szerettem volna a bevezetőben elmondani a költségvetési törvénnyel kapcsolatban.

Amit elmondtam, ez azt jelenti, hogy ebben nincsenek benne egy nemzetiség részéről sem azok az igények, amelyek a különböző köznevelési, kulturális és egyéb intézmények működésével, esetleges felújításával kapcsolatos egyedi igények, a jubileumi jutalmak, az ingyenes étkeztetés vagy éppen a köznevelési megállapodásban lévő összegek változatlansága és a többi. Azt gondolom, erre most nem is lesz lehetőségünk valamennyi nemzetiségre vonatkozóan, pláne ott, ahol az egyházzal azonos támogatás kellene, tehát egy párhuzamos emelés, és hogy ebben el tudjunk érni egyáltalán olyan eredményt vagy anyagot, amit le lehet rakni. Azt gondolom, hogy az előző négy vagy öt téma az, amiben mozgásterünk van.

Két dolog van, amit szeretnék. Egyrészt az Országos Görög Önkormányzat elnöke küldött egy módosító javaslatot. A görögöknél a korábbi, a 2018. évi teljes évet vettük alapul az ONÖ-re kidolgozva a közgyűlési költségek egyfajta kiegyenlítését szolgáló javaslatnál. Az előző országos görög elnök különböző okok miatt nem vett fel semmilyen juttatást, de ez az előterjesztést nem befolyásolja, mert azzal kezdődött a közgyűlések felmérése, hogy az országos elnök milyen jogviszonyban van foglalkoztatva, főállásban, teljes munkaidőben, vagy nem, vagy adott esetben megbízással, vagy szerződéssel, vagy pedig tiszteletdíja van, mennyi és milyen költségei. Azonban utána a közgyűlés költségeinél levettük az elnök juttatását, és levettük az elnök egy fő létszámát is. Az elnök juttatásaival csökkentett közgyűlési költségeket vetítettük egy főre, és azt néztük meg, hogy ez az 1 millió 200 ezer forint/évet eléri, vagy meghaladja-e, és ahol nem érte el, ott tettünk be egy kiegészítést. Ha a görög önkormányzat elnöke kapott és felvett volna pénzt végig, az előterjesztést akkor sem befolyásolta volna, hiszen mindenhol kivettük az elnököket. Ezt azért szeretném elmondani, mert én is ma jutottam hozzá, hogy tételesen megnézzem és visszanezzem az egész számítást, hogy nehogy valaki úgy érezze, hogy most nem néztük meg, vagy nem vettük figyelembe.

A másik kérdés pedig az Országos Örmény Nemzetiségi Önkormányzat kérdése. Itt két dolog fut párhuzamosan. Egyrészt le lett tiltva, vagy fel lett függesztve az Országos Örmény Önkormányzat támogatása általatok is ismert okokból. Időközben az új örmény önkormányzati vezetés többé-kevésbé rendezte, és a felfüggesztést elvileg visszavonták. Ezzel együtt még nem kapták meg az alaptámogatást, mert mire idáig jutott a dolog, addigra a koronavírus-vészhelyzet miatt volt egy darabig visszatartás, hogy melyik minisztériumnál milyen átcsoportosítások lesznek. Ezért kértem Soltész Miklós államtitkár úrtól tájékoztatást a helyzetükről. Ki is küldtem mindenkinek, hogy folyamatban van a jóváhagyása, és valószínűleg záros időn belül meg fogják kapni az esedékes első és valószínűleg a második negyedéves támogatásukat is.

Ugyanakkor tavaly sem javasoltunk az Országos Örmény önkormányzatnak emelést, lévén, hogy nem voltak alapadataink. Azóta részben kaptunk, de én azt gondolom, akkor járunk el korrekten, ha úgy csináljuk, ahogy a románknál is tettük, hogy amikor 2016-ban voltak problémák, a '17-es támogatásból nem kapott a Roma

Önkormányzat. Azt gondolom, legalább ilyen vagy még nagyobb problémák voltak és vannak részben az örményeknél. Szerintem maradnunk kéne annál, hogy amíg nem rendeződnek teljesen a viszonyok, lévén, hogy ez már egyébként is egy tavaly összeállított anyag, egyelőre ne változtassunk azon az állásponton, hogy az Országos Örmény Önkormányzatnak emelést javasoljunk. Itt emelésről van szó, hangsúlyozom, nem arról, hogy a korábban már elfogadott támogatásokat ne kapják meg. Én ennyit szerettem volna előrebocsátani. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy kinek mi az észrevétele, véleménye. *(Jelzésre:)* Varga Szimeon bolgár szószólónak adnám meg a szót.

Kérdések, hozzászólások

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Én is üdvözlöm a bizottság tagjait és vendégeit. Nem titkolva, én voltam az, akiben felmerült az a gondolat, hogy a bizottságunknak szükséges-e ezt a napirendet tárgyalni, vagy egyáltalán foglalkozni azzal, hogy milyen költségvetési igényeket, módosításokat és emeléseket szeretnénk kérni a jelenleg kialakult helyzetben, hiszen mindenki tudja, hogy Magyarország Kormányának a költségvetése jelenleg inkább arra összpontosít, hogy egy alapot hozzon létre, és a koronavírus elleni küzdelmet biztosítsa. Úgy gondolom, amellet, hogy ez egy fontos dolog, ebben nekünk is valamilyen szinten szükséges részt vállalnunk, akár ehhez csatlakoznunk. Ezért is gondolnám - nem feltétlenül elvetve azt, hogy beszéljünk az esetleges költségvetésről, sőt a költségvetés-emelésekről is -, hogy kicsit elhamarkodott és korai, hiszen jelenleg még semmilyen számokat nem ismerhetünk. Akár a pénzügyminiszter hétvégi jelentéséből kiindulva, akár más becslésekből, nem tudjuk, hogy a gazdaság mennyire sínyli meg ezt az egész vírusjárványt, és ebből kifolyólag milyen pénzekre lesz majd szükség ahhoz, hogy talpra álljon. Természetesen ez minket is érint, az intézményeinket is érinti, a beruházásainkat is érint elég szép számban, én úgy gondolom. Én kiváró állásponton lennék, hogy ha már tudunk konkrétumokat, számokat, akkor nyújtsunk be vagy vegyünk elő valamilyen javaslatot, amit természetesen elkészítünk. Én tudom, hogy a költségvetés összeállítása a tavalyi és a tavalyelőtti séma szerint működött, amit szeretnék is megköszönni Ritter Imre úrnak, aki a tavalyi évhez hasonlóan most is úgy állította össze az anyagot, természetesen a megbeszéltek szerint, hogy a tavalyi emelés kerüljön csak bele, de azt gondolom, hogy ez még egy korai anyag. Szerintem további átdolgozás szükséges, hiszen ahogy láttuk a levelezésben és az anyagban is, érkeztek hozzá észrevételek akár bolgár, akár horvát részről az intézményi vonalról, amelyek már a tavalyi évben sem kerültek beépítésre a költségvetésbe, így az idej emelésekben sem tudnak szerepelni. Szerintem ezt szükséges lenne figyelembe venni, hiszen ezek az intézmények működnek, és azáltal, hogy ők nem kerültek bele, az ő költségvetésük, ezáltal teljesen ellehetetlenítjük az intézmények és az önkormányzatok működését.

Természetesen támogatom azt is, hogy mivel az országos önkormányzatok tekintetében régóta nem voltak emelések, ezért szükséges lenne az emelés, de úgy gondolom, hogy ezeknek az átdolgozására akkor kerülhet sor, ha már valamilyen sarokszámokat, számokat tudunk, vagy egyáltalán szándékot a tekintetben, hogy lesz-e emelés mindenféle területen a költségvetésben. Tehát én még mindig azt vallom, hogy legyen egy elkészült úgymond draft anyag, amivel tudunk dolgozni. Én javasolnám azt is, hogy az országos önkormányzatok észrevételeiről beszéljünk még, dolgozzuk bele az anyagba, és akkor akár egy következő bizottsági ülésen, szerintem nem vagyunk elkésve semmilyen benyújtással, tudunk róla beszélni, akár úgy, ahogy a nemzetiségi törvénnyel kapcsolatban, bármilyen munkacsoport keretében vagy egyeztetésen tudunk erről beszélni, nem beszélve arról, hogy van a bizottságnak egy

Önkormányzati, külügyi és költségvetési albizottsága, ahol szintén lehet beszélni a benyújtott anyagról, a módosításokról, az összeállításáról, és természetesen annak a módjáról is, hogy ez hogyan van összeállítva és egyeztetve az országos elnökökkel. Bízom benne, hogy ha akár a mostani elektronikus folyamatban egy gyorsabb egyeztetésen végigmegyünk, keresztülmegyünk, akkor össze tudunk állítani egy olyan anyagot, amit - ha szükséges - be tudunk nyújtani a Költségvetési bizottságnak vagy a kormánynak, hogy milyen igényeink vannak. Úgyhogy én azt kérem, hogy kellő mértékkel és szerénységgel gondoljuk át ezeket a tényeket, és e tekintetben lépünk tovább. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Más észrevétel, hozzászólás van-e? *(Jelzésre:)* Farkas Félix alelnök úr!

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Hölgyeim és Uraim! Elnök úr említette, hogy az Országos Roma Önkormányzat 2017-ben nem kaphatott emelést, mondván, hogy nincs minden rendben az Országos Roma Önkormányzat tájékán, aztán olyan téves információ is volt, hogy talán zárolták az Országos Önkormányzat számláját. Utánajártam, és ez nem volt igaz, tehát gyakorlatilag akkor kaphatott volna az országos önkormányzatunk emelést, de ez most már a múlt.

Én azt mondtam, minden ilyen költségvetés tárgyalásakor fel fogom vetni, hogy olyan költségvetési igényt fogunk benyújtani a bizottságban, illetve a bizottság által nyilván a Költségvetési bizottságban is majd az Országgyűlés elé, amelyben az Országos Roma Önkormányzatnak azt a kieső részét is vissza tudjuk pótolni. Ezért nyújtottunk be most is, az Országos Roma Önkormányzat és én, mint szószóló, egy költségvetési igényt a bizottság felé, illetve tudomásom van róla, hogy Langerné Victor Katalin helyettes államtitkár asszony is nyújtott be a bizottságunk felé egy tervezetet, vagy egy igényt, de egyiket sem látom visszaköszönni az előterjesztésben.

Elnök úrral tegnap hosszasan beszéltem. Elnök úr mondta, hogy tulajdonképpen a tavalyi évi költségvetés-tervezet van most betervezve a romák tekintetében is, de persze én egy picivel magasabb emelést - éppen a '17-es kieső rész miatt - indokoltnak tartanék, tehát ha az Országos Roma Önkormányzat egy kicsit mégiscsak többet kaphatna. Két igény érkezett be, az én részemről és az országos önkormányzat részéről is egy magasabb, illetve a helyettes államtitkár asszonytól beérkezett költségvetési igény is magasabb ettől, mint ami az előterjesztésben a BM-oldalon szerepel, úgyhogy én ezt kérném átgondolásra, és nyilván amennyiben lehetőség van rá, egy picivel magasabb emelést szeretnénk. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm. Kissné Köles Erika!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Én voltam a másik, aki egy hónappal ezelőtt egy levelet juttattam el elnök úrhoz egészen konkrétan abban az időben, amikor két minisztériumtól kaptam olyan telefonos megkeresést, hogy minden minisztérium minden kifizetését leállították, konkrétan a Honvédelmi Minisztériumtól - van nekünk ott egy közös dolgunk -, illetve ugyanígy a Pénzügyminisztériumtól. Valóban úgy éreztem akkor - és most is azt gondolom, akkor teljesen helyesen éreztem -, hogy az, hogy mi helyel-közzel tán túlzónak is tekinthető igényekkel álljunk elő abban a pillanatban, az teljesen helytelen. Akkor ráadásul még úgy tudtam, és ezt előtte nap a parlamenti beszélgetések során tudtam meg, hogy szeptemberben nyújtja be a kormány, a pénzügyminiszter az Országgyűlés elé a

költségvetést a 2021. évre vonatkozóan. Pontosabban még azt is előző nap közölték velem, hogy valószínűleg a 2020-as kifizetéseket is le fogják állítani. Ezek akkor nagyon kétségbeesítő tények voltak. Tehát igen, én akkor azt kértem elnök úrtól, hogy mindenfajta költségvetési tervezést függessen fel. Körülbelül egy hónapig ez így is volt. Konkrétan akkor kellett volna az elnököknek beküldeni az egyes nemzetiségi önkormányzatok igényeit. Ha most az államtitkár úr azt mondta elnök úrnak, hogy állítsunk össze valamilyen tervezetet, akkor ez egy kicsit más felállás természetesen ahhoz képest, tehát akkor gyakorlatilag egyfajta jogosítványt kaptunk arra vonatkozóan, hogy valamilyen tervvel készüljünk.

Én azt gondolom, hogy most sem szabad nekünk semmiféle túlzó tervekkel előállni. Ha viszont össze kell állítanunk egy anyagot, akkor igen, azt a részét támogatom, hogy a bizonyos szervezetek működését veszélyeztető már-már elmaradt költségvetés-növeléseket, amelyek három éve nem mozdultak - elsősorban most konkrétan a hivatalaink működésére gondolok, illetve egyes intézményeknél bizonyos szükségszerű kifizetésekre -, tervezzük el. Így is előfordulhat, és jó esélyünk van rá, hogy elő fog fordulni, hogy a költségvetési törvényben vajmi kevés emelésre számíthatunk.

Amire most is felhívnam a figyelmet, az inkább az, hogy minden olyan túlzó igényt, amely adott esetben egy ötödik ingatlan megvásárlására vonatkozik és a többi, most nyilván mondtam egy dolgot, próbáljuk elfelejteni. Nem biztos, hogy kell még egy palota Budapesten, vagy még egy sokadik hely valaminek a bonyolítására. Lehet, hogy erre lesz Magyarországon lehetőség a jövőben, de én azt hiszem, hogy nem ez a helyzet az, amikor erre egyáltalán gondolnunk lehet. Sajnos még mindig nem tudjuk, hogy hová megy ki ennek a világvjárványnak a Magyarországot érintő hatása. Nagyon bízom benne, hogy okos tervezéssel az áthidaló költségvetési megoldások elegendők lesznek ahhoz, hogy talpon tudjunk maradni úgy, ahogy vagyunk. Én azt kérem inkább mindenkitől, hogy tényleg egy nagyon megfontolt tervezéssel éljünk. Ha május második felében benyújtja a költségvetést a pénzügyminiszter, akkor nyilván nekünk is készülnünk kell erre, de mindenfajta túlzást mellőzve tegyük ezt meg. Ami pillanatnyilag nem létszükséglet, ami nem veszélyezteti adott esetben a közösségeink jó működését, inkább attól tekintünk el. Ha költségvetési tervezéssel dolgozunk, akkor tartsuk szem előtt azt, hogy fenn kell tartani az intézményeinket, ezeket működtetni kell, különben természetesen bedőlnek úgymond akár a nemzetiségi feladatellátás tekintetében, de akár gazdaságilag is. Ha lesz rá lehetőségünk, hogy a működési költségek növelésén túl esetleg bizonyos beruházásokra is marad lehetőség, akkor viszont azt szintén nagyon megfontoltan és a jó gazda eszével, szemével, kezével próbáljuk megtenni.

Engem egy kicsit most - és ez nyilvánvalóan nem a 2021. évi költségvetés tárgyalásához tartozó dolog - a 2020-as kifizetések érdekelnének. Nem tudom, hogy mikor és honnan kapunk hiteles tájékoztatást arról, hogy mely költségvetési tételek fenntartása biztosított. Azt valószínűleg valamennyi szószóló tudja - illetve a képviselő úr is nyilván a saját nemzetiségi közösségében -, hogy bizonyos ígérvényekre, konkrétan akár a beruházásokat vesszük alapul, akár bizonyos fejlesztéseket vesszünk alapul, már érkeztek támogatói szerződések az önkormányzatokhoz, bizonyos költségek tekintetében semmi. Ugyanakkor azt is tudjuk, hogy a helyi önkormányzatok a különböző pályázatokon próbáltak forrást biztosítani a maguk működése számára. Ezeknek egy része is megérkezett már szerződés szintjén, egy része viszont csak az értesítés szintjén. Konkrétan szorgalmaznam azt, hogy lehetőség szerint a koronavírus miatt beállt bizonytalan helyzetek valamelyest oldása legyen egy olyan lehetőség a számunkra, hogy kapjunk hiteles forrásból származó tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy milyen, már az év

elején ismert fejlesztésekre kaphatunk az idén pénzt, illetve mikor láthatunk támogatási szerződéseket, illetve mi fog történni a nemzetiségi pályázatokkal, azokkal, amelyekre már értesítés jött, de támogatási szerződés még nem, illetve mennyire húzódik el a kifizetése.

Azt is pontosan tudjuk, hogy elment négy hónap az évből. Sajnos - ugyancsak a járvány következtében - jó pár rendezvényt már nem fogunk tudni megszervezni. Majdnem bizonyos, hogy legalább még egy hónap elmegy így, nem vagyok próféta, fogalmam sincs, lehet, hogy három. Merthogy optimista természetű ember vagyok, én nagyon bízom benne, hogy júniusban már szervezhetünk programokat. Mi lesz ezeknek a sorsa? Nekünk konkrétan országos találkozóra van egy benyújtott pályázatunk a Nemzetiségi Kulturális Alapban. Lesz-e erre lehetőség? Hogy elinduljon az élet a nemzetiségi területen, munkával megfűszerezve úgymond, ahhoz természetesen tudni kell, hogy mivel számolhatunk. Ha most konkrétan azt mondja a szaktárca, hogy azok a megpályázott összegek, amelyek rendelkezésre álltak, most nincsenek, akkor elkezdünk áttervezni, akkor nyilvánvaló, hogy a nemzetiségi közösségek azokat programokat, amelyeket el lehet hagyni, nem fogják megtervezni. Konkrétan, mit tudom én, egy szlovén utat tervezett nálunk az egyik helyi nemzetiségi önkormányzat, és lehet, hogy ebből nem lesz semmi. Igaz, hogy szeptemberre terveztük, de ha ehhez nem kapnak pályázati alapról támogatást, akkor ettől el kell tekintenünk. Ekkor sincs semmi, tehát ezt is megértéssel tudjuk fogadni, de jó lenne ezeket tudni. Én abban kérem elnök úr segítségét, hogy amennyiben arra van lehetőség, hogy valakivel ezekről a dolgokról érdemben szót ejtsünk, akár én magam is bármikor szívesen bárkit megkeresek ez ügyben, kapjunk hiteles tájékoztatást, mind a 13 közösség a 2020. évre vonatkozóan is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Mindjárt továbbadom a szót, csak annyiban reagálnék rá, hogy én is azt kértem már a múlt hét előtti héten államtitkár úrtól, hogy ülünk le megbeszélni, hogy milyen számok vannak, illetve 2020-ra mi várható, annál is inkább, mert úgy gondolom, hogy egyébként is minden pénzfelosztást vagy visszavonást, átcsoportosítást nyilván a nemzetiségek egyetértésével kell csinálni, és ez különösen igaz akkor, ha egy olyan vészhelyzet vagy veszélyhelyzet van, ahol olyan intézkedéseket kell csinálni, amelyek nem megszokottak, akkor még nagyobb jelentősége van, hogy ez a nemzetiségek tudtával, egyetértésével menjen. Múlt héten hétfőn találkoztunk volna, de orbáncbetegség miatt orvoshoz kellett mennie a szemével. Tegnap leültünk az azonnali kérdések után. Azért küldtem ki délután a módosított meghívót, mert úgy volt, hogy ma idejön az 1. napirendi ponthoz, és személyesen tájékoztatja a bizottságot, hogy hogyan áll a helyzet, és mi lesz. Ma, amikor a helyettes államtitkár felhívott, hogy mégis el kellett mennie vidékre, és nem jön ide, én nem beszéltem vele arról, vagy nem hatalmazott fel arra, hogy amit tegnap beszéltünk, nyilvánossá tegyem. A helyettes államtitkár úr azt mondta, hogy államtitkár úr meg akarja hívni valamennyi nemzetiséget - az országos elnököket is -, és ilyen formában szeretne tájékoztatni mindenkit, hogy hogyan áll a helyzet, és mi várható 2020-ra vonatkozóan. Azt tudom mondani egyébként a 2021-es költségvetéssel kapcsolatos fő számokról, irányelvekről, természetes, vagy nem, de még ő sem tudja, hogy milyen irányban tudunk menni. Nem tudom, ma miért kellett vidékre mennie, nyilván dolga volt, és nyilván váratlanul, de keresni fogom, és próbálom sürgetni, hogy minél hamarabb meglegyen az információ első kézből, hogy mi várható a 2020-as költségvetésre vonatkozóan. Csak ennyit szerettem volna mondani ezzel kapcsolatban. Paulik Antal szlovák szószóló!

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, bár szerintem Szolga József kolléga hamarabb jelentkezett. (*Szolga József: Mindegy, nem számít!*) Ami most elhangzott, tegnap óta ezen agyalok. Én bölcsész végzettségű ember vagyok, tehát szeretek szavakat látni a számok mögött. Megkaptuk a táblázatokat, ahol össze vannak foglalva a különböző számok a különböző nemzetiségek különböző igényeivel különböző szempontok alapján, viszont szűrve kapjuk. Én szívesen látnám az országos önkormányzatoktól beérkezett anyagok egészét, mindegyikét, és elolvasnám, hogy ne itt derüljön ki, hogy jó, oké, hogy az országosokat kiemeltük, meg az ő támogatásukat három éve nem sikerült megemelni, ugyanakkor most elhangzott, hogy az örményekről nem kaptunk teljes körű képet, az ő gazdálkodásukról, amely megindokolhatná azt, hogy megkaphassák akár a jövő évi esetlegesen számukra megítélhető emeléseket. Az Örmény Önkormányzat egy érdekes történet. Az Országos Örmény Önkormányzatról különböző hírek jöttek, jöttek a választási időszakban, hogy mi történik, és ki mit csinál. Végül is az Országos Örmény Önkormányzatot megválasztották, a Nemzeti Választási Bizottság elfogadta ezt a választási eredményt. Legálisan létrejöttek, legálisan működnek. Nem értem, és ilyen szempontból nekem hiányzik most például az örmény kolléga, ahogyan a többiek is. Mondjuk, Félix fel tudott szólalni a roma igények esetében, de mondjuk a görögöket te is megemlégtetted a bevezetőben, elnök úr, ahol megint csak nem tudjuk pontosan, hogy mi volt a görög anyagban. Olyan dolgokról döntünk, amelyekről csak a számok vannak előttünk. Szívesen látnám az ilyen költségvetés-előkészítő időszakban a teljes anyagot. Elolvasnám, hogy miért gondolja egy-egy önkormányzat, hogy neki valami egyéb tétel is fontos lenne adott esetben. Az előkészítési időszakban talán ez hasznos lenne mindannyiunk számára.

Még egy dolog. Per pillanat a nemzetiségi támogatások közül csak az országos önkormányzatok, illetve az intézmények sor van igazából előttünk. Ugyanakkor az elmúlt évek folyamán megfigyelhető tendencia volt, hogy az egyedi támogatások sor viszonylag magas összeggel emelkedik folyamatosan. Van-e arra lehetőség adott esetben - ha azt kapjuk a Pénzügyminisztériumtól, hogy nincs esély emelésre -, hogy javaslatot tegyünk arra, hogy az egyedi támogatások bizonyos részét mégis inkább az országos önkormányzati igények kielégítésére fordítsuk? Ezek az egyedi támogatások valóban nagyon fontosak, de alapvető esetben az igazán fajsúlyos és hangsúlyos kérdéseket általában az országos önkormányzatok terítik elénk. Ezzel együtt az egyedi támogatások jelentős hányadában okozott már nekem is szlovákként meglepetést, hogy milyen szlovák célokra kaptak egy-egy támogatást. Nem biztos, hogy csak abban lehet gondolkodni, hogy mindenképpen a teljes nemzetiségi támogatásokon belüli sorokat nem lehetne esetleg átgondolni és átrendezni egy kicsit.

Ezzel együtt is csatlakoznék ahhoz, amit Varga Szimeon mondott, hogy talán érdemes lenne még egy ülést rászánni erre. Van egy Költségvetési albizottságunk. Az albizottságnak kutyakötelessége lenne, hogy lássa az anyagokat. Ennek konkrétan én nem vagyok tagja, de ettől függetlenül minden anyagot szívesen megnéznék, ami beérkezik az országos önkormányzatoktól, mert nehezen tudok úgy döntést hozni végül is ebben a körben, hogy nem tudom pontosan, mit írtak. A számokat látjuk, de mondom, én a magam bölcsész agyával jobban szeretem, ha oda van még írva ez, az, amaz. Köszönöm.

ELNÖK: Hadd reagáljak erre is! Minden létező anyagot a múlt héten is, tegnap is, ma is, ahogy van, rögtön, gondolkodás nélkül mindenkinek kiküldtem és kiküldök, ha nem úgy küldik, hogy eleve mindenkinek, mint például Félix is, vagy mint ahogy te is mindenkinek küldted. A görögöt tegnap délután öt órakor, vagy mikor, kaptuk meg, és este 9-kor vagy fél 10-kor tudtam megnézni, illetve ma délelőtt átnézni. Tegnap

este kaptam meg, és még estig dolgoztunk - még este 9 órakor is - a Nek-törvényen. Azért mondtam, hogy ma délelőtt tudtam megnézni, és Kosztit is ma délelőtt tudtam visszahívni. Nem tudom előbb elküldeni az anyagot, mint ahogy megkaptam.

A másik: világos, hogy szavak is kellenek mögé, de végül is a költségvetési törvény a számokról szól. Kétszer kaptak emelést az országosok, de jelentős emelést kaptak. Persze ezek megint számok. Mindenféle összeállításban kiküldtem többször is. Leültem az országos elnökökkel is, és megmutattam nekik, hogy milyen emeléseket kaptak. Az Országos Roma Önkormányzat, azzal együtt, hogy a '17-esből kimaradt, nagyobb mértékű emelést kapott, mint a többi önkormányzat jelentős része. Ezek tények, ezek számok! Ezek számok! De megint odarakom mindenkinek, és nézzük át! Most nem papír alapú a dolog, de én ezt többször megtettem. Többször leültem az ONÖSZ-elnökökkel is, mindenkinek odaadtam, és megnéztük. A számok makacs dolgok, tudomásul kell venni, azoknak van jelentősége, az egyik kisebb, a másik nagyobb. Azokat meg kell nézni, és figyelembe kell venni, mint ahogy ezt is. Egyébként azért ezt vettem elő ezt, mert tavaly több formában, bizottsági ülésen, albizottsági ülésen, országos nemzetiségi önkormányzati ülésen, összevont ülésen többször átbeszéltük mindenkivel, aki él és mozog. Utána jutottunk erre az egységes döntésre, hogy akkor ezt benyújtjuk, és igényeljük a 2020. évi költségvetést. Többször és mindenkivel átbeszéltük. El kell döntenünk, hogy most szemérmesek vagyunk, és azt mondjuk, hogy akkor hogy néz ki, és nem támasztunk igényeket, vagy pedig azt mondjuk, hogy ez nem elég, mert ebben nincsenek benne az országos nemzetiségi önkormányzatok ilyen-olyan formában már tavaly is megadott, intézményekkel és egyébekkel kapcsolatos további igényei. Ha azokat is be akarjuk nyújtani, akkor miről beszélünk? Természetesen most ebben is - ami van az országos nemzetiségi önkormányzatoknál és a médiánál - van egy 15 százalékos általános emelés, ami mindenkire vonatkozik, minden önkormányzatra. A közgyűlési kiegyenlítés és a vagyonszerzési díj egy dolog, az önkormányzatonként változik, a többi egységes mindenkire. Mint ahogy a fenntartott intézményeknél is van, ami az értékcsökkenés és az egyéb dolgok, az azzal arányos, ahogy a költségek felmerülnek, és a vagyonszerzési szerződések ezt előírják, ahol több intézmény van vagyonszerzési díjjal, ott több, ahol kevesebb, ott kevesebb a bruttó értéktől függően, illetve minden országos önkormányzatnál van benn 7,5 százalékos általános emelés is. Hogy aztán melyik önkormányzat, melyik fenntartott intézmény milyen formában használja fel, nyilván úgy használja fel, ahogy.

A következő kérésem lenne. Mindent mindig újra át lehet beszélni, és át is kell beszélni, csak ha át akarjuk beszélni, akkor beszélni kell róla, akkor nem várhatunk tovább. Azokat a dolgokat, amelyeket tavaly elkezdtünk az országosokkal, részben jöttek be adatok, hogy majd a köznevelési intézményekre és egyébekre vonatkozóan milyen változásokat és miket csinálunk, azokat egészen biztos, hogy nem lehet egy normális, egységes platformon és tisztességesen minden önkormányzatra vonatkozóan a 2021. évi költségvetés benyújtásáig összeállítani. Kizárt ügy szakmailag! Ez kizárt ügy! Kizárt ügy! Lehet róla beszélni, de szakmailag kizárt ügy, hogy ezekhez megfelelő adatokat megfelelően, kontrolláltan össze tudjunk állítani. Ez szakmailag kizárt ügy, pláne most ebben a koronavírus-helyzetben. Valahol tovább kell lépni abból, hogy csináljuk is, meg nem is, sok is, de még többet akarunk. Ezt csak mondom mindenkinek.

Természetesen mindenkinek adom tovább a szót, de azt javaslom, úgyis egy-két dolgról a bizottsági ülés után kell még beszélünk, természetesen fogunk még a központi költségvetési törvénnyel az egész parlamenti eljárás során és egyébként is többször beszélni, azt gondolom, mindenképpen módosító igényt kell majd benyújtanunk hozzá. Ha nem nyújtunk be igényt előzetesen a kormányzat részére,

akkor 100 százalék, hogy egy forint emelést nem fog betenni. Hát sosem tettek be egy forint emelést se saját maguktól a kormányjavaslatba! Félreértés ne essék, egyszer volt a kormányjavaslatban, amikor el lehetett intézni az utolsó pillanatban, így egy nappal a benyújtás előtt a mi igényünket betették, és azért módosították a kormányjavaslatot a benyújtás előtt. Egyetlenegyszer voltunk ilyen kegyelmi állapotban, az összes többi alkalommal mindig a parlamenti eljárás során kellett benyújtanunk a módosítást, amit többé-kevésbé - általában többé, mint kevésbé - utána elfogadtak, vagy sikeresen végigvittünk. Kérdezem, hogy kinek van még hozzászólása vagy észrevétele. *(Jelzésre:)* Elnézést kérek, másodikként jelentkeztem, Szolga József, bocsáss meg, én hibáztam. Szolga József horvát szószóló!

SZOLGA JÓZSEF horvát nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Egyetértek azzal, hogy a táblázatokat össze kellett állítani. Szerintem ez tavaly is egy sikertörténet lehetett volna, ha az utolsó pillanatban nincs elmeszelve a történet, és nem záróják azt a másfél milliárdot. Amennyire én emlékszem, mindenki elégedett volt az összeállított anyaggal, és mindenki azt gondolta, hogy Kánaán jön, ha ez átmegy. Ne legyen az emlékezetünk kicsit hiányos, ez körülbelül így volt. Konszenzus volt az önkormányzatok szövetségével és köztünk is. Ezért azt javaslom, hogy továbbra is ezekkel a táblázatokkal próbáljunk meg foglalkozni, és ez legyen egy olyan korrekciós anyag, amelyet ki kellene egészíteni azzal, amit a bolgár kolléga is mondott, hogy azokat az intézményeket, amelyek '19-től kezdve már egyedi támogatásban részesültek, próbáljuk meg tőkésíteni, ha mondhatom így, az intézményi keretbe berakni, és felállítani a prioritásokat, hogy tényleg legyen az országosoknak általános emelés, legyen meg az új intézmények fedezete, legyen meg az amortizációs képzés, a biztosítás. Ha ezt az elnök úr valahol letárgyalta, és volt rá befogadási hajlam, akkor ezen az úton menjünk tovább, mert lehet, hogy megint úgy fogunk járni, hogy azt mondják, hogy nincs semmi, és akkor lesz egy egyéni támogatási alap, nem másfél milliárd, hanem három-négy, vagy öt, és akkor jön Paulik kolléga javaslata, hogy akkor térjünk rá arra, hogy abban van-e nekünk ingerenciánk, hogy esetleg javaslatot tegyünk az államtitkár úrnak, hogy hogyan kéne abból juttatni működésre, fejlesztésre stb.

A másik, hogy többször elhangzott, hogy szövegszerű javaslatot kéne tennünk. Ha marad a költségvetési törvénynek ez a szerkezete, akkor tegyünk szövegszerű javaslatot, konkrétan a 9. számú mellékletben. Kerüljük el azt az anomáliát, hogy például a feladatalapú támogatásnál a megyei önkormányzatok nem kapták meg. Írjuk le, és küldjük el, vagy kérjük a 9. számú mellékletben ezt szövegszerűen. Azt se hagyjuk a véletlenre, hogy a miniszterelnökségi belső szabályzat szerint az országos önkormányzatnak a pénzt el kell számolnia december 31-ig. Hát egészítsük ki, hogy a II. számú támogatást ne december 31-ig kelljen felhasználni, amikor a helyi nemzetiségi önkormányzatok a feladatalapú támogatást két év alatt használhatják fel. Tehát tegyünk szövegszerű javaslatot.

Ugyanígy probléma - több önkormányzat, fenntartó részéről felmerült - a tankönyves dolog is. Arra is tegyünk szövegszerű javaslatot, mert nem elég a tankönyvi normatív támogatás, hogy ez és ez indoklással együtt. Az Országos Horvát Önkormányzat által fenntartott intézményeknél is 6,5 milliós lesz a hiány, ha marad ez a tankönyvszerkezet. Erre mindenképpen fel kell készülni, és azért mondom, hogy írjuk le. Ezért kellene ezek az egyeztetések, és lehet, hogy kihagytunk két hónapot, sőt szerintem elvesztettünk két hónapot, hogy esetleg nem ültünk le tárgyalni többször ebben a témában, ha nem is formálisan, de lehetett volna informálisan is, vagy akár a Költségvetési albizottság, és lehetett volna elvekről, prioritásokról

tárgyalni, és esetleg nem kellemetlen helyzetbe hozni Imrét, hogy védi a mundér becsületét...

ELNÖK: Teszem a dolgom.

SZOLGA JÓZSEF horvát nemzetiségi szószóló: Csak visszatérek arra, hogy ha tavaly már bizonyos számokat elfogadtunk, akkor adjunk egy határidőt, hogy akinek valamilyen korrekciós javaslata van ehhez képest, vagy elkerülte Imre figyelmét, hogy a működő intézmények, a tovább bővült intézmények egyedi támogatása nem épült be, szerintem azt mindenki írja le egy záros határidőn belül, és akkor van egy konkrét szám, amiről lehet tárgyalni az államtitkár úrral, vagy esetleg a miniszterelnök-helyettes úrral, és legfeljebb azt mondják, hogy nem, marad minden a régiiben, és akkor egyediben lesz pénz, vagy azt mondják, hogy egy év szűk esztendő, és akkor mindenki tudomásul fogja venni, hogy ez van. Mindenképpen legyen valami anyag. Én konkrétan javaslom, hogy ezek kerüljenek bele, amiket elmondtam.

A ruszin közösség képviselője részéről van még megbízásom. Ott is elmaradt, nem került beépítésre az anyagba az egyedi támogatás, ami két intézménybővülés keretében történt, 10,8 millió. Egyedi támogatásokat kaptak csak az intézmények működtetésére. Hangsúlyozom, a horvátoknál a 11 darabszámban benne van az a két intézmény, amely már két éve működik, viszont nem került forintosításra az intézményi alapon. Egyelőre röviden ennyi lenne. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Van-e még további észrevétel? *(Jelzésre:)* Farkas Félix!

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Elnök úr, én csak azért kértem szót másodjára, mert erről az ülésről jegyzőkönyv készül. A 2017-es költségvetési igénynél a romák nem kaptak támogatást. Az nem valós, hogy ők ott kiemelten lettek támogatva. Egyszeri támogatást kaptak, de az nem költségvetés-emelés volt. Egyszeri támogatást kaptak. Úgy gondolom, hogy ezt nem kell összekeverni a költségvetési támogatással. A költségvetési támogatás azt jelenti, hogy azt minden évben megkapja. Ha az egyszeri támogatást elosztjuk tizenkettővel, akkor nyilvánvalóan kijön a szám, hogy lehet, hogy magasabb összeget kaptak, de csak abban az évben egyszeri támogatásként. Elnézést, csak mivel jegyzőkönyv van róla, ezért szerettem volna elmondani. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Nem akarok vitát generálni, de én nem beszéltem egyszeri támogatásról. Én kizárólag csak arról beszélek, hogy a nemzetiségi bizottság által felterjesztett tervezett támogatás kapott az Országos Roma Önkormányzat. Hogy egyébként más forrásból kapott-e, egyszerit és mit, mennyit, arról én nem is beszéltem, nem is tudom. Én csak arról beszéltem, amit a nemzetiségi bizottság által kezdeményezett költségvetési módosítások alapján kapott a Roma Önkormányzat. Mindenkinek ezt is többször kiküldtem. Megint ki fogom küldeni, és mindenki nézze meg, hogy az elmúlt négy-öt évben az országos önkormányzatok melyik területen hogyan és mennyit kaptak összegszerűen, százalékosan és a többi. Most nincs előttünk ez a papír - ne kívánjátok, hogy fejből mondjam -, de pontosan tudom az arányokat és a nagyságrendeket. Ezt a saját önkormányzatnál, az Országos Német Önkormányzatnál is többször le kellett rakni, és ahányszor az országos elnökökkel leülök, mindig oda kell eléjük rakni, hogy nézzék meg, hogy mit kaptak az elmúlt öt évben. Ez nem mond ellent annak, hogy ténykérdés, hogy három éve nem volt érdemi emelés, vagy ez lenne a harmadik éve, hogy nem volt érdemi emelés az országos

önkormányzatoknál. Ezért én is egyetérték azzal, hogy ez legyen az első prioritás. Ezzel kezdtem. Mivel tavaly teljes egyetértés volt abban, hogy ezt benyújtjuk, be is nyújtottuk. Most van egy vírushelyzet meg minden, azt gondolom, logikus, hogy amit egyszer minden oldalról végigegyeztettünk, átszámoltunk, megcsináltunk, de bármilyen okból tavaly a '20-as költségvetésben nem került elfogadásra, azt tovább vigyük, míg szemben vannak olyan egyedi igények meg minden, amelyek nem összehasonlíthatók, nagyságrendekkel többek egyébként - nagyságrendekkel többek -, Szimeon, neked is mindent átküldök, és jó munkát kívánok hozzá, ha abból ki tudsz hozni valamit két vagy három héten belül, ami benyújtható, megvédhető. Köszönöm mindenkinek a hozzászólását.

Ténykérdés, és ezt kérem mindenkitől, hogy nyilvánvalóan a saját nemzetisége keretén belül a visszafogottságra és az önmérsékletre, ahol teheti, mindenkinek hívja fel a figyelmét. Én is azt gondolom, és nem vitatom, nyilvánvalóan egy olyan helyzetben vagyunk, amely a hatéves parlamenti működésünk során még nem volt. Tehát az, hogy mi most összeállítunk igényeket, ez nem jelenti azt, hogy ebből akár egy forintot is kapunk, félreértés ne essék, de amit összeállítunk, annak korrektnek kell lennie, abban egyetértés kell, hogy legyen, és alá kell tudnunk támasztani ahhoz, hogy egyáltalán esélyünk legyen rá. Az is biztos, hogy - mit tudom én, akár a béremeléstől kezdve az egyéb dolgokig - ha nem kapunk rá keretet, nincs más bevételünk, akkor nyilván másoktól kell elvenni az országos önkormányzatoknak, hogy a kulturális intézményeknél ezt meg tudják csinálni. De törvény kötelez rá bennünket, hogy meg kell adni a bérfejlesztéseket, és annak be kell fizetni minden adóját anélkül, hogy egy forint emelést egyébként kapnánk. Ezeket át kell gondolni.

Azt is tudom, hogy még az országos önkormányzatok is alszanak egy kicsit. Én tudom például a németeknél, hogy több tízmilliós bevételkiesés lesz. Ha például csak egyet veszek, a Deutsches Haus évente 24-25 milliós bevétellel működik. Ott tartjuk fenn a Landesratot, a Neue Zeitungot, a Németek Könyvtárát, a Német Információs Központot stb. a bérletidíj-bevételekből már húsz éve. Ott most felmondták a bérleti szerződéseket az alagsori étteremtől kezdve, és biztos, hogy 2020-ban nem lesz bevétel, nem lesz más, aki csinálja, mert 80 százalékban a turistaforgalomra és a Hősök terére épül. Csak ez 10 millió forint kiesés lesz, és még lesz legalább 10 millió a másiktól. Több tízmillió forintos bevételkiesés lesz. Ami nem költségvetési támogatás az Országos Német Önkormányzatnál, az szinte gyakorlatilag egy az egyben ki fog esni, a januárt és a februárt leszámítva, egy az egyben kiesik, sőt a '21. év első feléve is egészen biztos, azt is másból kell fedezni és pótolni. Biztos vagyok benne, hogy más önkormányzatoknál is vannak hasonló helyzetek, a színházaktól kezdve a TAO kiesésén át a bevételkiesésig és a többi, hogy tovább ne is menjek. A vírus okozta probléma - minden emelés nélkül is - minden nemzetiségi intézmény fennmaradását ugyanúgy érinteni fogja, a legtöbbet érinteni fogja, főleg ahol valamilyen szintű saját bevétel volt, mint ahogy a gazdasági társaságokat vagy bárki mást.

Azt hiszem, így is nagyon maratoni lett a mai ülésünk, remélem, hogy nem feleslegesen telt el. Remélem, csütörtökig minden országotól megkapjuk a kulturális szférára vonatkozó 6 százalékos anyagot. Bízom abban is, hogy a tankönyvellátással kapcsolatban is egyeztetnek az ONÖ-n belül, és fogunk kapni arra is egy egységes anyagot. Hangsúlyozom, ez persze nemcsak a nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott intézményekre érvényes, hanem a többi nemzetiségi intézményre is, mert nem fogják engedni megrendelni a megfelelő mennyiségű és tartalmú nemzetiségi könyveket. Nem fogják engedni megrendelni, mert azt mondják, hogy a költségvetés csak eddig biztosít rá fedezetet. Hiába mondjuk, hogy ingyenes a tankönyvellátás, és hiába van benne a Nek-törvényben is, hogy ingyenesen biztosítják, nem fogják engedni megrendelni. Tehát itt sok mindent kell átgondolni nekünk is.

A következőt javaslom. Amit a tavalyi évben összeállítottunk, és mindenkivel egyeztetünk, ez ugyanúgy él ma is. Amint bejönnek az anyagok, azokat a 6 százalékra vonatkozóan, a tankönyvre vonatkozóan kiküldöm, mindenkinek mindent kiküldök. A tankönyvre vonatkozóan azért nem küldtem ki, mert Engländerné Hock Ibolya ezt kérte. Olyan sürgősen és egy intézményre állították össze, hogy volt benne elírás, ezért kérte, hogy még ne küldjem szét mindenhova, hanem majd az egyeztetett anyagot. Tehát ki fogom küldeni. Kérem mindenkinek a segítségét, a támogatását, a méltányos belátását abban, hogy természetesen kivesszük a részünket, nyilván mint az egész ország, de ettől még nekünk a nemzetiségi érdekeket képviselni kell, különösen odafigyelve arra, hogy ne romboljunk le nagy nehezen felépített és működő dolgokat, mert lerombolni és megszakítani valamit nagyon könnyű, de utána újra elkezdni felépíteni sokkal nehezebb. Ehhez kérem mindenkinek az együttműködését. Van-e még hozzászólás? *(Jelzésre:)* Varga Szimeon!

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Mivel meg lettem szólítva, csak elnök úr felvetésére reagálnék, miszerint akár egy vagy két hét alatt is meg lehet csinálni. Ha talán majd visszaolvassa a jegyzőkönyvet, észre fogja venni, hogy nem a munkáját kritizáltam, hanem dicsértem, ezért úgy gondolom, hogy amit elmondott, az nem biztos, hogy helytálló. Nagyon szívesen részt veszek a munkában, és szerintem minden szószóló részt vesz a munkában, az adatok összegyűjtésében, egyeztetésében a táblázatok vonatkozásában is, és szerintem nagyon örül mindenki, ha bele is tud látni ebbe a munkába. Köszönöm.

ELNÖK: Én azt gondolom, hogy mindig minden anyagot kiküldtem. Az első dolgom volt elnökként, hogy kiadtam utasításban, hogy mindig minden anyagot gondolkodás nélkül ki kell küldeni mindenkinek, és csak akkor ne küldjék ki, ha kifejezetten utasítom őket. Mint ahogy most kérték, ezért nem küldtem ki a német véleményt. Mindig minden gondolkodás nélkül kimegy az országos elnököknek is, a bizottság ülés állandó meghívottjainak, mindenkinek. Ez az előző ciklusban nem így volt, az országos elnökök legtöbbször nem kapták meg az anyagokat. Ezt tudják ők is. Jó, rendben, köszönöm szépen. A napirendi pontot lezárom.

Egyebek

A 4. napirendi pont az egyebek. Nagyon gyorsan mondanám. Kiküldtem az alapvető jogok biztosa, biztoshelyettese két közös jelentését, egyet a nemzetiségi önkormányzat nemzetiségi nevelési, oktatási intézményvezetők megbízásához szükséges egyetértési jog gyakorlásával összefüggésben - amiről érintőlegesen a Nektörvényről már beszéltünk róla -, a másikat a roma nemzetiségi személyt érintő temetkezési eljárással, a temetési hely kijelölésével összefüggésben. Ez is már egyszer korábban volt napirenden, de most elkészült a végleges jelentés. Gondolom, nem vállalok nagy kockázatot, ha azt mondom, hogy ombudsmanhelyettes asszonnyal a menetközben összegyűlt minden jelentésről és beszámolóról majd fogunk tartani egy külön NEB-ülést, ahol ezeken végigmegyünk. Kiküldtem, hogy mindenki megnézhesse, felkészülhessen.

Megemlítem, hogy a 2011. évi CXC. törvényről, a nemzeti köznevelés módosításáról nem kaptam anyagot, azért nem tudtam még erről kiküldeni semmit. A bennünket érintő dolgokat korábban leegyeztettük, azt kiküldtem mindenkinek. Bízom benne, hogy ahogy a kormányzati fórumokon a tegnapi nappal ment át a Nektörvény, elvileg a tegnapi nappal kellett átmennie a köznevelési törvény módosításának is. Valószínű, lehet, hogy talán ma fogják beadni. Ahogy beadták,

természetesen már a rendszeren is elérhető lesz, de ki is fogjuk küldeni. Nyilván ehhez majd csatlakoznunk kell, és napirendre kell vennünk.

A harmadik. A nemzetiségi köznevelési intézmények nemzetiségi pedagógusellátottságának a felmérésére két összefoglaló tájékoztató is volt. Mind a kettőt kiküldtem. A mai ülésen, az ülés előtt pár perccel kaptuk a kimutatást, amit mindenkinek odaadtam, és elektronikusan is kiküldjük. Két időponttal, menetrenddel ment. Először februárban összeültünk az összes fenntartóval, és miután mindenki elmondta, hogy semmi olyan nem jöhet közbe, ami probléma lehet, ezek után jött a koronavírus. Március 31-ig, a határidőig, 152 intézmény nem küldte be, utána április elején kiküldtük újra április 20-i határidővel. Erre beküldte, azt hiszem, 105 intézmény. A fennmaradt 48-nál kértük minden nemzetiségnél a szószólókat, az önkormányzati elnököket, hogy segítsenek, illetve a roma szószóló urat is, illetve a munkatársát. Most örömmel mondom, hogy gyakorlatilag 8 roma intézménytől és - ha minden igaz - egy bolgártól nem érkezett még be. A több mint 500 nemzetiségi intézmény közül csak 8 vagy 9 intézménytől nem érkezett be adat. Azt gondolom, az a része már most egy komoly siker, hogy gyakorlatilag egy teljes körű adatállománnyal fogunk rendelkezni. Ennek eddig körülbelül a fele van tartalmilag feldolgozva, tehát átnézték, hogy durva tartalmi, számszaki hiba nincs, illetve ahol szükséges volt, vissza lettek küldve hiánypótlásra és egyéb okok miatt. Ez még több hetes, lehet, hogy hónapos munka lesz, amíg össze lehet rakni ebből az adatokat úgy, hogy le lehet ülni és el lehet kezdeni kiértékelni, és utána a kiértékelt adatok alapján eldönteni, hogy milyen további intézkedések szükségesek a nemzetiségi pedagógusképzésben, támogatásban, egyébben. Köszönöm egyrészt a szószólóknak is a segítségét, mert tényleg egy hét alatt, tíz nap alatt a több mint 120 intézmény második körben beküldte. Köszönöm a segítséget mindenkinek.

A negyedik. Az Állami Számvevőszék május 14-én szervez a jó gyakorlatok szemináriumsorozat keretében, "Fókuszban a nemzetiségi önkormányzatok intézményei" címmel egy online konferenciát. Mindenkinek kiküldtem, az elnököknek is. Kérem, hogy ezt terjesszék, és aki tud, jelentkezzen be.

Kiküldtem azt, amit Alexov Lyubomir kezdeményezett az önkormányzati elnökök vész helyzetben gyakorolható jogkörére vonatkozóan. A Miniszterelnökség nem tartotta indokoltnak, hogy módosítsuk a Nek-törvényben.

Kiküldtem az Országos Örmény Önkormányzattal kapcsolatos államtitkárral való levelezést is.

Kiküldtem a nemzetiségi középiskolák külföldi állampolgárságú diákjainak érettségijével kapcsolatos, múltkori bizottsági ülés után keletkezett anyagot is. A szerbeknek külön felelőst jelöltek ki a köznevelési államtitkárságon. Úgy tudom, hogy rendben halad az előkészítés, és megvan mindenkinek a segítsége hozzá. Én ezeket szerettem volna elmondani.

Kérdezem a bizottság tagjait, hogy az egyebekben van-e valakinek észrevétele vagy hozzászólása. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Nekem ez a vesszőparipám válik lassan, amit szeretnék mondani. Megint a költségvetési tervezésnél is tartunk. Az átvett köznevelési intézményekben a bérfejlesztések, amelyek adott esetben megtörténtek az állami iskolákban, illetve az állami köznevelési intézményekben, nálunk is megtörténtek természetesen, még a fenntartó különböző tartalékaiból, de ezek a tartalékok elfogytak, konkrétan nálunk elfogytak. Feltételezem, hogy nem vagyunk egyedül. Ha jól értelmeztem Halász János úr levelét, akkor a román közösség is ilyen problémákkal is küzd. Ez külön odafigyelést igényel, hiszen mint mondtam volt, a köznevelési intézmények

finanszírozása egy másik címen fut, illetve nem is tudom, hogy azt a költségmennyiséget ki látja konkrétan, valószínűleg az EMMI-nél látják, mindenesetre kérem, hogy erre legyünk figyelemmel, hogy a következő évet biztonsággal kezdhessék meg. Tudvalevő, hogy egyrészt folyamatosan lépnek is a köznevelési intézményekben dolgozó pedagógusok, tehát kötelező béremelések vannak, de voltak itt központi béremelések, voltak pótlékemelések, és ezeknek a bértömegével már nem mindig tudnak bánni az intézményfenntartó nemzetiségi önkormányzatok. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. További hozzászólás? *(Jelzésre:)* Szolga József!

SZOLGA JÓZSEF horvát nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Nekem csak észrevételem van az érettségivel kapcsolatban. A HOŠIG iskola igazgatója keresett meg, mert harmadik országbeli tanulójuk van Észak-Macedóniából. Ma hallottam a rádióban, hogy Szerbiában 83 órás kijárási tilalmat fognak bevezetni a hétvégére, de neki Szerbián keresztül kellene elvileg eljutni. Ezzel kapcsolatban van-e valami információ? Tehát nem szomszéd országból való, hanem harmadik országbeli. Igaz, hogy csak egy gyerekről van szó, de... *(Kissné Köles Erika: Be kell hozni 83 órán belül!)*

ELNÖK: Megmondom őszintén, hogy ez rövidre lett zárva, az érintett önkormányzat és az EMMI kijelölt egy felelőst is, fel is vették egymással a kapcsolatot meg egyéb, én utána nem folytam bele közvetítőként, mert tényleg azt gondolom, hogy az EMMI mindennap abszolút készségesen válaszolt, lehet, hogy éjjel fél kettőkor, vagy háromnegyed egykor, de mindig reagált. Én nem tudok most erre megoldást mondani. *(Jelzésre:)* Paulik Antal szlovák szószóló!

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Nem tudom, tegnap hányan figyelték a közvetítést a tegnapi ülésről. Volt egy napirendi pont, az egyetlen egyébként a napirenden, a harminc évvel ezelőtti rendszerváltoztatás, rendszerváltás - nem tudom, melyiket használjuk éppen - apropóján készül egy politikai nyilatkozat. Tényleg véletlenszerűen nyomtam be a számítógépet, és véletlenszerűen hallgattam bele ebbe az egész vitába. Úgy gondolom - bár most már elment ez a vonat -, hogy nekünk is illett volna ebben megszólalni, mégpedig azért, mert ha nincs a harminc évvel ezelőtti rendszerváltoztatás, mi most nem vagyunk itt, sem mi, sem az önkormányzataink. Talán illett volna egy ilyen ötperces keretben megemlékezni arról, hogy milyen fontos volt így utólag számunkra is ez az esemény. Mindegy, végül is - a végén aztán nagyon ízetlen politikai vitává fajult a dolog -, de talán érdemes lett volna erre odafigyelni.

Még egy dolog. Nem tudom, talán valakit rá kéne állítani a csapatból, hogy a Törvényalkotási bizottság programjait figyelje. Mi ugyan elvileg tagok vagyunk, és meghívnak, de igazából szinte nem engednek be, tehát nem tudunk vele mit kezdeni. Rendszerszerűen felbukkannak olyan törvények, törvényjavaslatok, amelyek érintenek bennünket. Múltkor a kulturális törvény volt ilyen, amivel kapcsolatban utólag ugrott be, hogy azzal nekünk foglalkozni kellene, ugyanez a harmincéves történet, és most láttam, hogy a felsőoktatási törvényt is módosítják, amit most végigfutottam, első blikkre nem találtam benne olyat, ami nemzetiséget érintene, bár a pedagógusképzéssel valamit machinálnak. Valakinek, vagy mindannyiunknak figyelnie kellene azt, hogy ezek a törvények hogyan kerülnek elő, mert az előzetes törvényalkotási terv szerintem már januárban elborul, igazából nem létező, és így csak bukkannak, bukkannak szépen felfelé a különböző jogszabályok, amelyeket nem

tudom, hol lehetne követni. Tehát mindenképpen figyelniük kell, élesebben kell figyelniük ezeket a történeteket, hogy ne maradjunk le adott esetben egy-egy jogszabály előkészítéséről. Köszönöm, ennyit szerettem volna.

ELNÖK: Azt gondolom, ebben a legfontosabb az lenne, hogy a nemzetiségi bizottságot és a nemzetiségi önkormányzatokat ne hagyják ki az előzetes egyeztetésből. Hiába figyeled, és hiába vagy ott adott esetben a Házbizottság ülésén is, ha mondjuk ez a 30. évi ünnepi dolog is egy rendkívüli házbizottsági ülésen utólag jön ki. A szakképzést is akkor tudtuk meg, amikor felrakták. Ha mi nem akartuk volna módosítani a köznevelési törvényt, nem tudtuk volna. Ma benyújtják, de nem tudtuk volna, hogy módosítás készül. Mint ahogy a kulturálisnál sem tudtuk, hogy készül. Ha készült volna, és tudjuk, hogy ez lesz benne, akkor nem kellett volna görcsölni hónapokon keresztül, hogy áttetessük a Nek-törvénybe, a munka törvénykönyv hatálya alá. Sajnos az van még mindig, hogy ha már ott van, hogy valamilyen módosítás benyújtásra került, jelentkezünk, utánamegyünk, és megcsináljuk a módosítókat, egyebeket, akkor azt többé-kevésbé keresztül tudjuk vinni. De hogy előzetesen és időben gondoljanak arra, hogy van nemzetiségi vonatkozása, aspektusa, és talán le kellene egyeztetni, ez még nagyon sokszor mindig nem történik meg, és nem is mindig rossz szándékból egyébként, hanem egyszerűen, mert nincs benn a fejekben, hogy vannak nemzetiségek Magyarországon, akikkel foglalkozni kell, akikkel külön le kell egyeztetni ugyanúgy, mint a pályázatküldésnél és egyebeknél is. Csak azt tudjuk hogy hajtjuk, és folyamatosan felhívjuk a figyelmet, és folyamatosan elmondjuk, hogy igenis előzetesen egyeztetni kell a nemzetiségekkel. Köszönöm.

Az ülés berekesztése

Azt javasolnám, hogy zárjuk le az ülést, és kérném, hogy még néhány percig maradjanak itt a bizottság tagjai egy informális rövid beszélgetésre. Köszönöm mindenkinek az aktív és hatékony részvételt. Mindenekelőtt természetesen jó egészséget kívánok személy szerint is a családnak és mindenkinek a mai helyzetben. Amint bármiben továbblépés lesz, természetesen azonnal küldöm. Köszönöm szépen. Az ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 15 óra 27 perc)

Ritter Imre
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Vicai Erika